

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Rechtshandhaving
Bureau Juridische en Beleidsondersteunende Aangelegenheden

1
Dossier

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 25
www.justitie.nl

VERTROUWELIJK

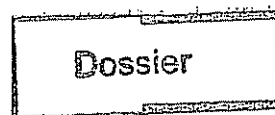
Onderdeel	BJBA
Datum	31 januari 2005
Ons kenmerk	5331808/504/V
Uw kenmerk	27 157
Bijlage(n)	1
Onderwerp	Lijst van vragen en vertrouwelijke antwoorden over het rijksrechercheonderzoek Tolteam

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen

Onder verwijzing naar mijn brief van heden (kenmerk 5331808/504) doe ik u
hierbij toekomen de lijst van vragen met vertrouwelijke antwoorden over mijn
brief van 27 oktober 2004 (27 157, nr. 59). Voorzover de vragen van
voornoemde lijst geen vertrouwelijk karakter hebben wordt voor het antwoord
verwezen naar de bijlage bij eerst genoemde brief.

De Minister van Justitie,

 31/1

VERTROUWELIJK

- | Nr | | Blz
van |
|----|--|------------|
| 1 | <p>Vraag:</p> <p>Is er een eindverslag verschenen van het onderzoek ingesteld door het Bureau Interne Zaken van de regiopolitie Gelderland Midden (verder BIZ)? Is het juist dat het doel van het onderzoek van BIZ een andere was dan het doel van het rijksrechercheonderzoek?</p> <p>Antwoord:</p> <p>Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar de lijst van vragen en (openbare) antwoorden over mijn brief van 27 oktober 2004 (27 157, nr. 59)</p> | 0 |
| 2 | <p>Vraag:</p> <p>Is het onderzoek van het BIZ na het volbrengen van het onderzoek door de rijksrecherche weer hervat? Zo ja, wat is thans de stand van zaken en wat zijn de conclusies en aanbevelingen uit dat onderzoek? Zo neen, wat is daarvan dan de reden en kan daarbij worden gesteld dat volledig aan de onderzoeksopdracht is voldaan? Zo neen, waarom is de burgemeester niet (meer) geïnteresseerd in de uitkomsten van dat onderzoek?</p> <p>Antwoord:</p> <p>Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar de lijst van vragen en (openbare) antwoorden over mijn brief van 27 oktober 2004 (27 157, nr. 59)</p> | 0 |
| 4 | <p>Vraag:</p> <p>Bent u bereid het BIZ-onderzoek en het gehele rijksrechercherapport - geanonimiseerd - ter (vertrouwelijke) kennisneming aan de Kamer te zenden?</p> <p>Antwoord:</p> <p>Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar de (openbare) lijst van vragen en antwoorden over mijn brief van 27 oktober 2004 (27 157, nr. 59)</p> | 0 |
| 5 | <p>Vraag:</p> <p>Op welke concrete feiten en omstandigheden is de hypothese in het tussenrapport van het BIZ gebaseerd?</p> <p>Antwoord:</p> <p>De voortgangsrapportage van het BIZ aan opdrachtgever de Korpsbeheerder Mans van 16 november 2003 levert de volgende elementen voor de hypothese:</p> <p>1. Is er sprake van een 'geheim' traject in de richting van DeV. ?</p> | 2 |

VERTROUWELIJK

Op 28 september 2000 werd het programma 'Onder de loep' uitgezonden. Zoals blijkt uit het proces-verbaal m.b.t. Media werden hierop een drietal reacties ontvangen waarvan er één waardevol voor het onderzoek bleek te zijn maar niet leidde naar de verdachte DeV.

Op 2 oktober 2000 werd het programma 'Opsporing verzocht' uitgezonden hetgeen blijkt uit hetzelfde proces-verbaal mbt Media een tachtig (80) tal reacties opleverde maar niet leidde naar de verdachte DeV.

Blijkens een mutatie in het journaal van het Tolteam op 6 oktober 2000 werd het team via een Officier van Justitie door een getuige O attent gemaakt op getuige B en getuige Zw welke mogelijk betrokken zouden zijn bij het ontstaan van de Vuurwerkkramp.

Op 9 oktober 2000 werd door een projectleider van het Tolteam hierover een werkopdracht gemaakt.

Op 18 oktober 2000 blijkt uit een door een projectcoördinator gemaakt overzicht dat drie rechercheurs bezig zijn met 'DeV.' en 'het rode sportbroekje'.

Op 20 oktober 2000 meldde zich, volgens de processen-verbaal, spontaan en zonder verdere onderbouwing aan het bureau van politie te Enschede de getuige B. Hij tipte over mogelijke betrokkenheid van ene A. bij het ontstaan van de vuurwerkkramp. Via deze verklaring en nader onderzoek kwam het team korte tijd later uit bij DeV.

Op 31 oktober 2000 werd door dezelfde projectleider vorenstaande werkopdracht uitgegeven aan twee rechercheurs van het Tolteam.

Bij de interne onderzoekers bestaat het vermoeden dat de tip van getuige B in verband zou kunnen staan met het aanleveren van 'de gouden tip', waaraan mogelijk een beloning was gekoppeld.

Uit een journaalmutatie in Perfect View onder nummer 2724 kon blijken dat getuige B in februari 2001 door onbekenden werd bedreigd. Bij getuige B bestond het vermoeden dat hij werd bedreigd omdat het hem kwalijk werd genomen dat hij de zaak aan het rollen had gebracht. In de mutatie stond dat hij letterlijk verklaarde: "Het komt toch van mij, ik heb toch de bal aan het rollen gebracht. Ik heb jullie op het spoor van DeV. gezet. Ik wil dat geld van B ook hebben". Opvallend in deze mutatie is het woord: ook.

VERTROUWELIJK

2. Is er sprake van onrechtmatig verkregen bewijs contra verdachte V?

De strekking van de informatie (een doorbraak in het onderzoek en het aantreffen van zijn rode sportbroek) welke tijdens de brainstormsessie van het Tolteam op 1 november 2000 bekend werd gemaakt, kan er op duiden dat de De V. op dat moment als verdachte conform art. 27 SV werd aangemerkt.

Op 8 november 2000 werd in het kader van artikel 11 WPR om inlichtingen gevraagd naar telefoonaansluitingen van De V. Het bevel werd door een Officier van Justitie ondertekend. Deze ambtshandeling alsmede de hierop betrekking hebbende documenten werden ondergebracht in het zogenaamde 'Dossier 3'. Een Gerechtelijk Vooronderzoek contra NN.

Op 12 november 2000 werd kleding van DeV. waaronder de rode sportbroek, naar het N.F.I. gezonden. Uit de inhoud van de bij deze kleding gevoegde documenten blijkt dat DeV. werd verdacht van het plegen van artikel 157 van het Wetboek van Strafrecht gepleegd te Enschede op 13 mei 2000 tussen 13.00 en 15.00 uur.

Op 24 januari 2001 werd een Gerechtelijk Vooronderzoek geopend tegen de verdachte DeV. en op 26 januari 2001 werd deze aangehouden.

Binnen het interne onderzoek is gebleken dat een kennelijk select aantal rechercheurs binnen het Tolteam betrokken waren bij opsporingshandelingen tegen verdacht De V. welke vanaf 6 november 2000 in een separaat en kennelijk afgeschermd journaal werden geregistreerd. Dit separate journaal werd na onderzoek in ruim 25.000 bestanden aangetroffen op voornoemde W-Schijf en bleek niet te zijn opgenomen in het formele journaal van het Tolteam. In dit separate journaal werden over de periode 6 november 2000 tot en met 20 november 2000 o.a. onderstaande opsporingshandelingen contra De V. vermeld:

Opvragen van bekeuringen die DeV. had ontvangen.

De autoverzekering van De V. natrekken

Nader onderzoek over De V. bij de Criminele Inlichtingen eenheid en de afdeling Drugs en Wapens.

De huidige woning van De V. werd aan de buitenzijde bekeken.

De wijkagent werd verzocht uit te kijken naar kentekens van voertuigen welke bij De V. in gebruik waren.

Onderzoek naar De V. in het HKS Systeem

Onderzoek in B.P S (Bedrijfsprocessensysteem Politie) naar telefoonnummers

VERTROUWELIJK

van De V.

Woonadressen van De V. bekeken op een plattegrond om vast te stellen of deze in de buurt van de Tollensstraat lagen.

Onderzoek naar historische printgegevens telecommunicatie De V.

Onderzoek bij bevolking Almelo in verband met familierelaties van De V.

Een tweede foto van De V. 'op de kop getikt'.

Deze foto met videobanden vergeleken.

Met een projectleider van het Tolteam de stand van zaken doorgesproken en aangegeven dat er toch eens over 'een tap' moet worden nagedacht.

Onderzoek naar relaties c.q. bekenden van De V.

Trachten telefoongesprekken van De V. op de rampdag te achterhalen.

Trachten telefonisch contact te krijgen met GSM nummer 06-xxx en het oude nummer van De V. te weten 06-yyy

Eerst op 12 januari 2001 werd door één van de rechercheurs uit de 'selecte groep' in het formele journaal van het Tolteam onder de noemer 'samenvatting van hetgeen tegen De V. ligt' zeer marginaal melding gemaakt van de informatie rond de verdachte De V. Er werd hierbij geen melding gemaakt van vorenstaande opsporingshandelingen en ook het bestaan van dit separate journaal werd niet vermeld.

In verhoren bij de Rechter Commissaris op 29 oktober 2001 werd door twee rechercheurs uit de 'selecte groep' op vragen van de verdediging onder ede verklaard dat De V. op 21 november 2000 binnen het Tolteam niet werd aangemerkt als verdachte. Gezien vorenstaande opsporingshandelingen lijkt dit juridisch geen houdbare redenering. Op 21 november 2000 was De V. namelijk door deze rechercheurs als getuige gehoord waarbij o.a. vragen werden gesteld over een mogelijk in zijn bezit zijnde GSM telefoon en ook kwam zijn alibi van 13 mei 2000 aan de orde. Door onder ede te verklaren dat De V. op dat moment niet als verdachte werd aangemerkt maakten deze rechercheurs zich mogelijk schuldig aan meined. Een van de getuigen verklaarde hierover dat voordat dit verhoor op 21 november 2000 plaatsvond er over de status van De V. overleg was gevoerd met de teamleiding.

Illustratief is een journaalmutatie van de twee rechercheurs van het Tolteam waarin zij kennelijk veel moeite hebben om een getuige te vinden. In deze mutatie spreken zij over een 'zoektocht naar een getuige'. Deze getuige bleek echter ongeveer 2 maanden daarvoor al te zijn gelokaliseerd en verhoord door twee rechercheurs uit de 'selecte' groep rechercheurs welke actief waren in het afgeschermd traject. Deze hadden e.e.a. verantwoord in het separate journaal.

3. Is er sprake van onprofessioneel handelen betreffende het omgaan met de rode sportbroek van de verdacht De V. ?

In de voortgansrapportage van het BIZ aan de opdrachtgever de Korpsbeheerder Mans van 12 oktober is hieromtrent het volgende gerelateerd:

VERTROUWELIJK

Van de overdracht van de afdeling Algemene Justitiële Zaken naar het Tolteam werd op of omstreeks 31 oktober 2000 geen proces-verbaal van bevindingen opgemaakt;

Er werd geen mutatie c.q. rapportage van deze overdracht in het journaal van het Tolteam aangetroffen;

Op 23 januari 2001 werd door de rechercheurs Z en Q een proces-verbaal opgemaakt over het aantreffen van en de inbeslagnamen van de rode sportbroek van de verdachte De V. waarbij ook een kennisgeving van inslagning werd opgemaakt.

Op 24 januari 2001 werd door de rechercheur Sy van de Afdeling Algemene Justitiële Zaken een proces-verbaal van bevindingen opgemaakt over de door hem veiliggestelde (niet in beslag genomen) kleding van de verdachte De V. bij diens poging zijn auto in brand te steken op 19 juni 2000. In dit proces-verbaal relateerde Sy tevens dat hij de kleding op 31 oktober 2001 overdroeg aan rechercheurs van het Tolteam.

De Overdracht van de rode sportbroek van het Tolteam naar de technische recherche op 6 november 2000 werd door de technisch rechercheur KB gemuteerd in het journaal van de technische recherche.

Door de rechercheurs Z en P werd op respectievelijk 24 maart 2003 en 19 maart 2003 op verzoek van de leiding van het Tolteam een proces-verbaal opgemaakt over hun bevindingen bij de overdracht van de rode sportbroek in de periode van 31 oktober 2000 tot 6 november 2000.

6 Vraag:

Hoe vaak is door het BIZ een tussenrapport uitgebracht aan de korpsbeheerder Twente? Wat was de reden voor het tussentijds rapporteren? Bergt dit niet het gevaar in zich dat er sturend wordt opgetreden door de burgemeester?

Antwoord:

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar de lijst van vragen en (openbare) antwoorden over mijn brief van 27 oktober 2004 (27 157, nr. 59)

7

Vraag:

Was het gebruikelijk dat in de tussenrapportages hypothesen voor de vervolgfase van het onderzoek werden aangegeven? Zo ja, konden deze hypothesen bij het vervolgonderzoek dan worden onderbouwd dan wel worden weerlegd?

Antwoord:

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar de lijst van vragen en (openbare) antwoorden over mijn brief van 27 oktober 2004 (27 157, nr. 59)

8

Vraag:

Welke concrete feiten en omstandigheden heeft het College van Procureurs-Generaal doen besluiten om een rijksrechercheonderzoek te doen instellen?

Antwoord:

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar de lijst van vragen en (openbare) antwoorden over mijn brief van 27 oktober 2004 (27 157, nr. 59)

9

Vraag:

VERTROUWELIJK

Waarom is de hoofdofficier van Justitie niet betrokken bij de onderzoeksoopdracht nu het onderzoek ook als doel had om 'helderheid te verschaffen of mogelijk sprake is geweest van strafbare feiten'?

Antwoord:

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar de lijst van vragen en (openbare) antwoorden over mijn brief van 27 oktober 2004 (27 157, nr. 59)

10 Vraag:

Zijn er tussen het moment van het trekken van de conclusie dat het niet aannemelijk was dat De V. op 13 mei 2000 de telefoon heeft gebruikt of deze onder zich had en het moment waarop het proces-verbaal is toegevoegd aan het dossier door een officier van justitie of door een rechter beslissingen genomen? Acht u het uitgesloten dat die conclusie en de inhoud van dat proces-verbaal daarbij relevant hadden kunnen zijn? Zo ja, op basis waarvan? Zo neen, hoe beoordeelt u het gegeven dat deze informatie niet onmiddellijk is toegevoegd aan het dossier?

Zie antwoord op vraag 23

11 Vraag:

Waarom werd besloten om het proces-verbaal niet direct in te zenden en toe te voegen aan het dossier? Wanneer is het proces-verbaal wel toegevoegd en ingezonden?

Zie antwoord op vraag 23

12 Vraag:

Zijn de advocaat, de officier van justitie, de rechter-commissaris en de rechtbank wel duidelijk op de hoogte gesteld van de conclusie over het gebruik van de mobiele telefoon? Zo neen, waarom niet? Bleek die conclusie wel zonneklaar uit de getuigenverklaringen die wel aan het dossier zijn toegevoegd? Wanneer zijn de advocaat, de officier van justitie, de rechter-commissaris en de rechtbank wel duidelijk op de hoogte gesteld van de conclusie en de inhoud van het proces-verbaal?

Zie antwoord op vraag 23

13 Vraag:

Heeft de zaakofficier op of kort na 19 maart 2001 aan zowel de advocaat als de rechter-commissaris/ rechtbank voldoende begrijpelijk duidelijk gemaakt dat hij de telefoon als bewijsmiddel had laten vallen? Zo neen, waarom niet en hoe beoordeelt u dat?

Zie antwoord op vraag 23

VERTROUWELIJK

- 14 Vraag: 4
Waarom werd het proces-verbaal van verbalisant Y., waaruit bleek dat het niet aannemelijk was dat De V. op 13 mei 2000 een mobiele telefoon had gebruikt, niet direct aan het dossier toegevoegd en ingezonden?

Zie antwoord op vraag 23
- 15 Vraag: 4
Wat is de relevantie van de opmerking dat het proces-verbaal "niet werd opgemaakt op verzoek van de teamleiding" ?

Zie antwoord op vraag 23
- 16 Vraag: 4
Heeft de teamleider de conclusie van het proces-verbaal en zijn twijfel dat voor hem nog niet vaststond dat De V. niet de gebruiker was onmiddellijk gedeeld met de officier van justitie? Zo neen, wat is dan de relevantie van de opmerking dat het Openbaar Ministerie de onderzoeksgrond heeft gehandhaafd?

Zie antwoord op vraag 23
- 18 Vraag: 4
Kan de minister uitleggen wat er wordt bedoeld met de zinsneden: "Op 26 april 2001 werd door verbalisant Y. een proces-verbaal opgemaakt" en "dit proces-verbaal werd niet opgemaakt op verzoek van de teamleiding". Houdt dit in dat het de bedoeling was dat alleen processen-verbaal die in opdracht van de teamleiding waren opgesteld in het strafdossier terecht kwamen?

Zie antwoord op vraag 23
- 20 Vraag: 4
Waarom zijn wijzigingen aangebracht in het proces-verbaal? Betroffen dit inhoudelijke wijzigingen of technische wijzigingen? Om welke wijzigingen ging het? Waarom is niet zoals gebruikelijk een nieuw proces-verbaal opgemaakt waarin de kennelijk nieuwe informatie kon worden opgenomen? Is voor de advocaat, de officier van justitie, de rechter-commissaris en de rechtbank steeds voldoende duidelijk geweest welke wijzigingen zijn aangebracht? Zo neen, waarom niet? Kan iets preciezer worden aangeven waarom verbalisant Y gevraagd is de afsluitdatum te wijzigingen? Wat is de reden dat verbalisant Y zowel met collega X als met de teamleider telefonisch onderhoud had over (de inhoud) van het proces-verbaal?

Zie antwoord op vraag 23
- 21 Vraag: 4
Op welke afspraak wordt bedoeld in de laatste alinea van onderdeel b)?

VERTROUWELIJK

- Zie antwoord op vraag 23
- 22 Vraag: 4
Is het feit dat er aan verbalisant Y is gevraagd om het verhoor te antedateren niet voldoende om te veronderstellen dat er pogingen ondernomen zijn om met het onderzoek te sjoemelen?

- Zie antwoord op vraag 23
- 23 Vraag: 4
In de alinea over "antedateren" is de betekenis van de schuine streep onduidelijk. Is aan de verbalisant gevraagd de opmaakdatum óf de afsluitdatum van zijn proces-verbaal te wijzigen? Is aan de verbalisant gevraagd het proces-verbaal te wijzigen óf is hem gevraagd het te actualiseren?

Antwoord op de vragen 10. tot en met 23.

Deze vragen handelen -kort gezegd- over de bevindingen omtrent het gebruik van een telefoon door de V. op 13 mei 2002 en het moment dat het terzake opgemaakte proces-verbaal aan het dossier is toegevoegd. Daarnaast is gevraagd naar de kwestie van het "antedateren" van het desbetreffende proces-verbaal. Het afzonderlijk beantwoorden van deze vragen is niet goed mogelijk aangezien juist de chronologie en context van gebeurtenissen van belang is voor de beoordeling van wat, wel, niet en waarom gebeurd is.

Achterhouden / antedateren proces-verbaal

Uit de BIZ-rapporten van 27 augustus 2003 en 12 oktober 2003 blijkt, dat onderzoek is verricht naar het mogelijk antedateren van een proces-verbaal. Gedoeld wordt hierbij op een proces-verbaal dat is opgemaakt door verbalisant Y en analist K. op 26 april 2001 en dat niet direct aan het dossier werd toegevoegd.

Het onderzoek vindt zijn oorsprong in één van de kritiepunten van twee rechercheurs van het Tolteam zoals in de zogenaamde 'Meibrief' door hen is verwoord. Dit kritiepunt betreft het volgens deze rechercheurs willens en wetens door de teamleiding achterhouden van dit proces-verbaal. Hierin zouden voor De V ontlastende bevindingen staan ten aanzien van het gebruik / bezit van een mobiele telefoon op de dag van de vuurwerkkramp. Dit proces-verbaal werd later bij de stukken gevoegd. Voorafgaand hieraan zou aan de verbalisant gevraagd zijn dit proces-verbaal van een andere opmaak- / afsluitdatum te voorzien.

VERTROUWELIJK

In het BIZ-rapport van 16 november 2003 staat dat in het deelonderzoek naar het achterhouden van het GSM proces-verbaal door het BIZ informatie was aangetroffen, welke erop kon duiden dat al in 2000 binnen het Tolteam bekend had kunnen zijn dat De V. de betreffende mobiele telefoon ten tijde van de ramp niet meer in gebruik had.

Op basis van vorenstaande werd een onderzoek ingesteld naar het mogelijk antedateren en/of al dan niet achterhouden van een proces-verbaal en de informatie welke hierin is opgenomen.

Achterhouden proces-verbaal gebruik GSM 06-xxx

Hieronder zijn de relevante feiten en omstandigheden in chronologische volgorde geplaatst welke betrekking hebben op:

- het gebruik en/of bezit van de mobiele telefoon met nummer 06-xxx op 13 mei 2000;
- het (moment van) voegen in het dossier van deze informatie.

De mobiele telefoon met telefoonnummer 06-xxx wordt in dit hoofdstuk aangeduid als -xxx.

31 oktober 2000

Bekend worden De V. binnen Tolteam

Op 31 oktober 2000 werd de volledige identiteit van de latere verdachte De V. bekend.

7 november 2000

Bekend worden -xxx

In het BPS werd een mutatie aangetroffen d.d. 12 februari 2000 waarin De V. naar voren komt. Uit de mutatie blijkt dat de ex-vriendin van De V. aangifte tegen hem deed terzake van mishandeling. Zij gaf hierbij GSM 06-000 en GSM 06-xxx op als zijnde in gebruik bij De V.

Vastgestelde contacten -xxx

Uit aansluitend onderzoek binnen het GSM-project bleek, dat van de -xxx in de directe omgeving van het rampgebied gebruik is gemaakt kort voor en na de ramp. Hierbij werd aan de hand van de opgevraagde historische printgegevens van de zendmasten vastgesteld, met welke nummers de -xxx op 13 mei 2000 in ieder geval contact moet hebben gehad. Daarbij bleek dat met de -xxx een aantal keer alarmnummer 112 was gebeld.

Overleg aanvraag historische gegevens -xxx

Uit een mutatie in het afzonderlijke journaal en bij nader onderzoek bleek dat

VERTROUWELIJK

gesproken is over historische printgegevens van de -xxx. Verbalisant verklaarde hierover bij de proces-verbaal-coördinator geopperd te hebben deze prints op te vragen in verband met het verstrijken van de bewaartermijn (6 maanden) en het daarmee missen van de printlijst van de -xxx op 13 mei 2000. De proces-verbaal-coördinator kan zich het gesprek niet herinneren maar kan het niet opvragen van de printgegevens op dat moment wel verklaren door te stellen dat voor het opvragen van historische printgegevens de V. wel verdachte had moeten zijn. Bovendien zo verklaarde hij, had de V. de prioriteit van de teamleiding toen nog niet.

9 november 2000

Poging contact te krijgen met de -xxx

In het afzonderlijke journaal werd door verbalisant A gemuteerd dat hij heeft gebeld met de -xxx. Deze bleek uitgeschakeld te zijn.

21 november 2000

Getuigenverhoor De V.

De V. werd als getuige gehoord binnen het GSM-project en verklaarde onder andere de -xxx niet in zijn bezit te hebben en hier ook geen gebruik van te hebben gemaakt.

Tijdens het bezoek aan de woning van De V zien verbalisanten 2 mobiele telefoons liggen. Uit later afgelegde getuigenverklaringen bleek dat De V gebruik maakte van meerdere mobiele telefoons.

23 november 2000

Geen tenaamstelling

Binnen de lopende GVO's werd de tenaamstelling van de -xxx opgevraagd en dit bleek een zogenaamde prepaid te zijn.

4 december 2000

Onderzoek telefonische contacten van de -xxx

Er werd gebeld naar telefoonnummers welke volgens eerder genoemde zendmastgegevens kort voor en na de ramp contact hebben gehad met de -xxx. Hierbij kwamen een aantal getuigen naar voren maar niet vastgesteld kon worden wie de -xxx op 13 mei 2000 in gebruik of bezit had. Getuigen verklaarden die dag geen telefonisch contact te hebben gehad met De V

5 december 2000

Gesprek ex-vriendin De V

Naar aanleiding van de op 7 november 2000 aangetroffen BPS-mutatie werd de

VERTROUWELIJK

ex-vriendin van De V door verbalisant Q en P benaderd. Zij vertelde onder andere dat De V de -xxx tot ongeveer februari 2000 in zijn bezit had. Rond die tijd was De V door 5 man een coffeeshop uitgegoid waarbij hij zijn mobiele telefoons, waaronder de -xxx zou zijn kwijtgeraakt, althans dat deze toen zouden zijn stukgeraakt. De ex-vriendin wist niet of De V de telefoons heeft gehouden of dat deze zijn achtergebleven bij de coffeeshop.

Het bezoek aan de ex-vriendin werd gemuteerd in het afzonderlijke journaal. Er werd van het gesprek geen proces-verbaal opgemaakt. De ex-vriendin werd later bij proces-verbaal gehoord op 12 februari 2001, nadat De V verdachte was geworden en was aangehouden.

Verbalisant Q verklaarde dat:

- hij niet meer weet waarom geen proces-verbaal van dit bezoek werd opgemaakt;
- de ex-vriendin benaderd werd om te weten te komen of de -xxx wel of niet van De V. was;
- dit ook na het gesprek onduidelijk bleef;
- dat de ex-vriendin duidelijk onder invloed was van drank of drugs;
- ze bij hun binnenkomst meteen begon te schreeuwen en schelden;
- ze geen betrouwbare indruk maakte en dat misschien de reden was geen verklaring op te nemen.

Verbalisant P verklaarde dat:

- hij zich niet kan herinneren waarom geen proces-verbaal van dit huisbezoek werd opgemaakt;
- hij evenmin weet of de teamleiding hierom heeft gevraagd.

Verbalisant U verklaarde dat:

- hij niet weet waarom daar geen proces-verbaal van werd opgemaakt;
- hij de strekking van de verklaring kent, maar dat is alles.

14 en 15 december 2000

Onderzoek alibi De V

Uit nader onderzoek en getuigenverklaringen bleek dat het alibi van De V met betrekking tot zijn verblijf op recreatiepark 'Het Rutbeek' op 13 mei 2000, niet sluitend was. Eén van de getuigen verklaarde onder andere over het mogelijke toebehoren van de -xxx aan De V.

Bezit c.q. gebruik van de -xxx

Op 14 of 15 december 2000 is De V verdachte geworden in de zin van artikel 27

VERTROUWELIJK

Sv. Volgens eerder genoemde BPS-mutatie van 12 februari 2000, was De V op dat moment de laatst bekende gebruiker c.q. bezitter van de -xxx. Uit onderzoek is niet gebleken dat een ander persoon de -xxx op 13 mei 2000 in bezit / gebruik had.

21 december 2000

Nader onderzoek telefonische contacten van de -xxx

Tijdens het uitluisteren van 112-geluidsbanden kwam een nieuwe getuige naar voren die vermoedelijk gebruik had gemaakt van de -xxx op 13 mei 2000. Deze getuige verklaarde inderdaad gebeld te hebben met alarmnummer 112 maar daarbij gebruik te hebben gemaakt van een GSM van één van de omstanders.

3 januari 2001

De V verdachte binnen Tolteam

Uit een proces-verbaal aanvraag tot het opnemen en uitluisteren van telecommunicatie blijkt dat De V als verdachte werd aangemerkt.

05 januari 2001

Aanvang taps

In het onderzoek De V werd begonnen met het opnemen en uitluisteren van telecommunicatie. Telecommunicatie van de -xxx werd opgenomen en uitgeluisterd van 5 januari 2001 tot en met 20 augustus 2001 en van het bijbehorende IMEI nummer van 7 februari 2001 tot en met 22 augustus 2001.

26 januari 2001

Aantreffen verpakkingsmateriaal

De V werd aangehouden en bij de doorzoeking van zijn woning werd verpakkingsmateriaal aangetroffen met betrekking tot de -xxx.

28 januari 2001

Verhoor De V

De V werd gehoord over de in zijn woning aangetroffen verpakking van de -xxx. De V verklaarde zich het nummer niet te kunnen herinneren.

30 januari 2001

Informereren zaaksofficier over voortgang onderzoek

Een medewerker van het OM (OMO) verstuurdte een fax aan de zaaksofficier waarin hij met betrekking tot de -xxx vermeldde dat:

zoals bekend, is de -xxx in de ochtend gepeild in de buurt;

De V ontkent dat hij die telefoon heeft gehad;

VERTROUWELIJK

- een aantal bekenden van De V belt echter wel in op dat nummer;
- bij de doorzoeking papieren van die telefoon zijn aangetroffen;
- de telefoon niet is afgesloten en er tapgegevens zijn waaruit blijkt dat bellers waarschijnlijk contact met De V zoeken;
- het 'GSM verhaal volop in onderzoek is en de komende dagen een aantal getuigen wordt gehoord;
- alle onderzoeken van de afgelopen dagen (bijvoorbeeld het horen van personen die met De V zouden hebben gebeld) geen contacten met De V hebben opgeleverd.

1 februari 2001

Proces-verbaal voorgeleiding

De V werd door de RC in bewaring gesteld. In het proces-verbaal van voorgeleiding staat met betrekking tot de -xxx vermeld dat:

- van deze GSM op 13 mei 2000 gebruik is gemaakt in de omgeving van het rampgebied;
- dat volgens het BPS dit nummer in gebruik is bij De V;
- De V in het kader van het GSM-project was bezocht en verklaarde dat hij niet in het bezit was dan wel gebruikt maakte van dit nummer;
- door (alibi)getuige S werd verklaard dat De V in december 2000 over een andere nummer beschikte, doch dat De V regelmatig van telefoon wisselde;
- door (alibi)getuige W werd verklaard dat (alibi)getuige R dacht De V gebruik maakte van de -xxx;
- bij doorzoeking van zijn woning de verpakkingen van de GSM en van de simkaart -xxx werden aangetroffen;
- de ex-vriendin, zijn broer en zijn vriendin verklaarden dat De V wel in het bezit was geweest van de -xxx;
- het toestel bij een vechtpartij in februari kapot zou zijn gegaan;
- van de opgespoorde personen (getuige B, G, L, E, D en K) waarmee de -xxx op 13 mei telefonisch contact had gehad, niemand verklaarde die dag contact te hebben gehad met De V;
- er geen opnamen beschikbaar waren van alarmnummer 112.

De processen-verbaal van verhoor van getuigen werden bij het proces-verbaal gevoegd zodat de RC van de inhoud kennis heeft kunnen nemen.

Requisitoir Advocaat-Generaal (AG)

Door de AG werd in zijn requisitoir op 15 april 2003 hierover gezegd dat het op 1 februari 2001 nog (steeds) niet bekend was door wie de -xxx op 13 mei 2000 gebruikt was in het rampgebied

VERTROUWELIJK

Aanvraag historische prints

De historische prints van de -xxx werden (met spoed) opgevraagd.
Dit is de eerste keer dat historische prints werden opgevraagd.

Tot dan toe waren alleen een aantal contacten van de -xxx vastgesteld omdat deze voorkwamen op de historische printgegevens van de zendmasten in het rampgebied.

De teamleider verklaarde dat:

dit volgens hem te maken had met het feit dat tijdens de doorzoeking bij De V de doos werd gevonden waarin de -xxx heeft gezeten met daarop het telefoonnummer.

8 februari 2001

Proces-verbaal gevangenhouding

In het proces-verbaal van voorgeleiding werd met betrekking tot de -xxx dezelfde informatie opgenomen als in het proces-verbaal van voorgeleiding d.d. 1 februari 2001.

De processen-verbaal van verhoor van genoemde getuigen werden bij het proces-verbaal gevoegd, zodat de raadkamer van de inhoud kennis heeft kunnen nemen.

9 februari 2001

Voorgeleiding raadkamer

Door de raadkamer werd een bevel gevangenhouding gegeven.

12 februari 2001

Verhoor ex-vriendin

De ex-vriendin werd als getuige gehoord. Zij verklaarde onder andere over het incident bij de coffeeshop in februari 2000 waarbij De V zijn telefoons kwijtraakte. Daar waar de ex-vriendin op 5 december 2000 verklaarde niet te weten of de telefoons waren achtergebleven of waren meegenomen door De V, verklaarde zij tijdens dit verhoor dat zij gezien had dat hij de telefoons van de grond oppakte en in zijn jas stopte

19 februari 2001

Proces-verbaal 'Stand van Zaken'

In dit proces-verbaal wordt vermeld dat het is opgemaakt in vervolg op het op 8 februari 2001 ingezonden proces-verbaal dat is opgemaakt in verband met de

VERTROUWELIJK

vordering gevangenhouding. Met betrekking tot de -xxx wordt vermeld dat:

- De V heeft verklaard de -xxx te hebben verkocht aan ene R;
- onderzoek zal worden gedaan naar deze persoon;
- de ex-vriendin werd gehoord die onder andere verklaarde dat haar moeder het nummer -xxx als het nummer van De V genoteerd had staan.
- getuigen (nader) gehoord dienen te worden over het gebruik van de -xxx op 13 mei 2000.

Niet bekend is ten behoeve waarvan of van wie dit proces-verbaal is opgemaakt. Hier werd geen onderzoek naar gedaan aangezien:

- het proces-verbaal 'Stand van Zaken' dat is opgemaakt op 5 maart 2001 ten behoeve van de verlenging gevangenhouding eveneens vermeldt dat het is opgemaakt in vervolg op het op 8 februari 2001 opgemaakt proces-verbaal (gevangenhouding);
- de inhoud van het proces-verbaal van 19 februari 2001 werd overgenomen in het proces-verbaal van 5 maart 2001, aangevuld met nadere onderzoeksbevindingen.

2 maart 2001

Horen nadere getuigen

Twee rechercheurs van het Tolteam muteerden na de getuigenverhoren van getuige En en getuige Lu met betrekking tot de -xxx onder andere:

- "al met al niet veel verder gekomen";
- dat verklaringen in de 'hoek van getuige B' steeds onduidelijker worden;
- dat het er steeds meer op lijkt dat de -xxx in de buurt van DL moet zitten (wiens persoon in het onderzoek naar het gebruik / bezit van de -xxx naar voren is gekomen).

Bevel inzet stelselmatige informatie inwinning (inzet undercover agent)

Door de zaakofficier werd een bevel ex artikel 126j Sv (stelselmatige informatie inwinning) afgegeven ten aanzien van De V.

5 maart 2001

Verklaringen van twee rechercheurs van het Tolteam

Door twee rechercheurs van het Tolteam werden op 13 maart 2003 tijdens de behandeling van de strafzaak tegen De V in hoger beroep, verklaringen afgelegd bij het gerechtshof te Arnhem.

Eén verklaarde dat:

- zij op 5 maart 2001 hebben gevraagd in een proces-verbaal vast te

VERTROUWELIJK

leggen dat de -xxx op 13 mei 2000 vermoedelijk in het bezit was van DL;
zij hebben gevraagd dit proces-verbaal in het dossier te voegen;
de teamleider tegen hen zei dat het tactisch beter was hiermee te wachten. Het niet relevant en niet nodig zou zijn;
zij na 5 maart 2001 diverse keren over de -xxx hadden gesproken met de teamleiding, onder andere met Re;
zij vonden dat deze informatie in het dossier moesten worden gevoegd.
zij tegen Re zeiden dat zij de indruk kregen dat de schijn moest blijven bestaan dat De V de telefoon op 13 mei 2000 mogelijk wel bezat;
Re dit bevestigde en zei dat de zaakofficier dit zo wilde.

De ander verklaarde dat:

zij de paalgegevens van de -xxx hadden onderzocht;
daar 9 gesprekken uitkwamen;
zij er begin maart 2001 achter kwamen dat de telefoon in het bezit moet zijn geweest van DL;
zij dit hebben doorgegeven aan de leiding.

Verklaring teamleider

Door de teamleider werd op 27 maart 2003 tijdens de behandeling van de strafzaak tegen De V in hoger beroep een verklaring afgelegd bij het gerechtshof.

Hij verklaarde dat:

eind februari/begin maart het vermoeden ontstond dat de GSM niet bij De V hoorde;
een rechercheur van het Tolteam dit in een proces-verbaal wilde vastleggen;
dit proces-verbaal naar zijn mening nog niet aan de orde was; er nog dingen onderzocht moesten worden; de "gebruiker van de GSM nog niet bekend was en door de RC nog twee getuigen gehoord moesten worden.

Proces-verbaal 'Stand van Zaken' (in verband met verlenging gevangenhouding)
In dit proces-verbaal dat werd opgemaakt in vervolg op het op 8 februari 2001 ingezonden proces-verbaal in verband met de vordering gevangenhouding, staat met betrekking tot de -xxx vermeld dat:

De V heeft verklaard de -xxx te hebben verkocht aan ene R en dat niemand werd gevonden die aan de beschrijving van R voldeed;
De ex-vriendin werd gehoord die onder andere verklaarde dat haar moeder het nummer -xxx als het nummer van De V genoteerd had

VERTROUWELIJK

staan.

- De moeder van de ex-vriendin werd gehoord;
- getuige V een viertal telefoonnummers die van De V zouden zijn geweest, achter heeft gelaten bij de receptie van het hoofdbureau van politie te Enschede, waaronder de -xxx;
- van de gehoorde personen (getuige B, G, DL, K) waarmee de gebruiker van de -xxx op 13 mei 2000 telefonisch contact had, niemand verklaarde contact te hebben gehad met De V die dag;
- dat getuige P die De V kent, nu nog contact zoekt met De V op dit nummer;
- nog vastgesteld moet worden of De V dan wel iemand anders op 13 mei 2000 het nummer gebruikte.

Met betrekking tot de voortgang van het onderzoek staat vermeld dat:

- ondanks de verhoren van alle personen die met het bewuste nummer contact hebben gehad, nog niet duidelijk geworden is wie op 13 mei 2000 het nummer in bezit had;
- middels verhoren van getuigen hierin duidelijkheid dient te komen.

De processen-verbaal van getuigenverhoor welke na 8 februari 2001 werden afgelegd, werden bij het proces-verbaal gevoegd, zodat de Raadkamer van de inhoud kennis heeft kunnen nemen.

7 maart 2001

1e verlenging gevangenhouding

De gevangenhouding van De V werd door de raadkamer verlengd.

Requisitoir AG

Door de AG werd in zijn requisitoir op 15 april 2003 over de -xxx gezegd: "Ten tijde van de behandeling van de 1e verlenging gevangenhouding op 7 maart 2001 zegt de OVJ: "Ook staat vast dat de telefoon met het GSM-nummer van verdachte aanwezig is geweest in het rampgebied". Dit is een neutrale en houdbare redenering waarmee niet wordt gezegd dat de GSM bij de V in gebruik was, maar het ook niet uitsluit".

9 maart 2001

Einde stelselmatige informatie inwinning

Het informatie inwinningstraject werd gestopt. De undercover agent is verdwenen uit de detentie omgeving van De V.

15 maart 2001

Gesprek zaakofficier met twee rechercheurs van het Tolteam

VERTROUWELIJK

Op 15 maart 2001 vond bij gelegenheid een gesprek plaats tussen de zaaksofficier en twee rechercheurs van het Tolteam in het gerechtsgebouw te Almelo.

In de zogenaamde 'Meibrief' stellen twee rechercheurs van het Tolteam dat:

- de zaaksofficier van januari tot september 2001 de rechtbank voorhoudt dat De V met de -xxx in het rampgebied was;
- de zaaksofficier op 15 maart 2001 door hen op de hoogte is gebracht dat de -xxx vermoedelijk niet bij De V, maar bij DL zat;
- de zaaksofficier daarop letterlijk zei: "Als de Osloconfrontatie negatief is en de GSM niet bij hem, dan ben ik mijn verdachte kwijt".

De zaaksofficier verklaarde dat:

- in dat gesprek beide rechercheurs - die overigens niet belast waren met het onderzoek naar de De V - aangaven dat voor hen duidelijk was dat de -xxx niet bij De V in bezit is geweest;
- zijn primaire reactie was: "Dan ben ik mijn verdachte kwijt" en dit ook paste bij zijn manier van omgaan met de rechercheurs van het Tolteam;
- hij in het overleg met het Tolteam gewend was om hardop denkend argumenten aan te geven en hierop reacties te verwachten. Het argument kan dan door een daarop volgende reactie weer bijgesteld worden;
- hij na deze opmerking zelf al weer dacht dat er nog voldoende argumenten waren om de ernstige bezwaren tegen De V aan te kunnen tonen, wat bevestigd werd in een gesprek met verbalisant O;
- hij dezelfde of de volgende dag over de mening van twee rechercheurs van het Tolteam contact had met verbalisant S;
- de eerste reactie van verbalisant S er een was van boosheid, omdat twee rechercheurs van het Tolteam zich bemoeiden met het deel van het onderzoek waarmee zij niet belast waren.

Over de opmerking zelf verklaarde de zaaksofficier:

" Het is dus juist dat ik dit gezegd heb maar ik vind het heel beschamend dat deze opmerking, die in alle vertrouwen gemaakt is en gezien moet worden in de context van de discussie op dat moment, door de rechercheurs gebruikt wordt om te beweren dat ik om die reden een proces-verbaal bewust zou hebben achtergehouden om zo "mijn verdachte" wél te kunnen vasthouden in voorlopige hechtenis."

19 maart 2001

VERTROUWELIJK

Memo aan de raadkamer-AG

Op 21 maart 2001 diende een hoger beroep tegen de 1e verlenging gevangenhouding van 7 maart 2001. In verband hiermee werd door het Tolteam een proces-verbaal 'Stand van Zaken d.d. 20 maart 2001' opgemaakt.

Uit een interne notitie d.d. 19 maart 2001 van een beleidsmedewerker van het ressortparket aan de raadkamer-AG, belast met de raadkamerbehandeling van De V, blijkt dat hij kennelijk de beschikking had over een concept van dit proces-verbaal 'Stand van zaken'. Door middel van de notitie bracht de beleidsmedewerker een aantal bevindingen uit dit (concept) proces-verbaal ter kennis van de raadkamer-AG.

Verder schrijft de beleidsmedewerker in de notitie dat hij telefonisch contact heeft gehad met de zaakofficier waarbij (onder andere) naar voren kwam dat de zaakofficier er inmiddels ook van uit ging dat de verdachte deze GSM op 13 mei 2000 niet in zijn bezit heeft gehad. Dit aangezien degenen die op 13 mei 2000 vanaf dit toestel gebeld zijn verklaarden op die dag geen telefonisch contact te hebben gehad met verdachte.

De zaakofficier verklaarde dat:

- hij zich alleen maar kan herinneren dat hij contact heeft gehad met de beleidsmedewerker, maar dat hij de notitie gelezen hebbende, de inhoud hiervan kan onderschrijven.

De raadkamer-AG verklaarde dat:

- Hij geen actieve herinnering heeft aan een contact met de zaakofficier over dit appèl tegen 1e verlenging;
- Hij wel weet dat er contact geweest is en dit ook gebruikelijk is bij iedere zaak;
- Hier een bepaalde processtroom voor geldt maar hij in deze zaak niet meer weet hij hoe hij de informatie heeft verkregen.

20 maart 2001

Proces-verbaal 'Stand van Zaken'

In dit proces-verbaal wordt vermeld dat het is opgemaakt in vervolg op de op 1 februari 2000, 8 februari 2000 en 5 maart 2001 ingezonden processen-verbaal die zijn opgemaakt naar aanleiding van respectievelijk de voorgeleiding, de vordering gevangenhouding en de vordering verlenging gevangenhouding.

Met betrekking tot de -xxx wordt vermeld dat:

VERTROUWELIJK

de tegenstrijdigheden in de verklaringen van getuige B en getuige K ook nadat beiden door de RC zijn gehoord, zijn gebleven;
resumerend kan worden opgemerkt dat van de opgespoorde getuigen, met wiens telefoontoestellen contact is geweest met de -xxx, niemand heeft verklaard contact te hebben gehad De V;
geen van de getuigen verklaarde de -xxx op 13 mei 2000 bezit te hebben hadden;
de zaakofficier aan de RC bij de rechtbank te Almelo zal verzoeken de getuige DL in het kabinet onder ede te horen.

Met betrekking tot de voortgang van het onderzoek wordt vermeld dat:

- nog onderzoek verricht dient te worden naar de R;
- nog getuigen (nader) gehoord dienen te worden met betrekking tot het gebruik van dat nummer op 13 mei 2000.

De (relevante)processen-verbaal van getuigenverhoor welke na 8 februari 2001 werden afgelegd werden bij het proces-verbaal gevoegd, evenals de door getuige B en getuige K bij de RC afgelegde verklaringen, zodat de raadkamer van de inhoud kennis heeft kunnen nemen.

De raadkamer-AG antwoordde op de vraag of het proces-verbaal Stand van Zaken d.d. 20 maart 2001 bekend was bij de raadsheren tijdens de raadkamerzitting op 21 maart 2001:

“Als ik een bepaald proces-verbaal heb, dan steek ik mijn hand daarvoor in het vuur dat de raadkamer dit proces-verbaal ook krijgt. Dit is elementair bij onze werkzaamheden”.

21 maart 2001

Hoger beroep 1e verlenging gevangenhouding

Het hoger beroep tegen de 1e verlenging gevangenhouding De V werd verworpen.

Requisitoir AG

Door de AG werd in zijn requisitoir op 15 april 2003 met betrekking tot de -xxx gesteld dat:

- ten tijde van de behandeling van het appel tegen de 1e verlenging op 21 maart 2001, de raadkamer-AG het GSM-verhaal niet meer noemt;
- hij hier uit concludeert dat de rechtbank op 20 maart 2001 op de hoogte is gebracht van het feit dat de GSM niet in bezit was van De V op 13 mei 2000.
- Het GSM verhaal niet meer genoemd wordt als ernstig bezwaar om De

VERTROUWELIJK

V in voorlopige hechtenis te houden;

De suggestie dat de zaaksofficier bevindingen in de la heeft gehouden omdat hij anders "zijn verdachte kwijt zou zijn" apert onjuist zijn.

De raadkamer-AG verklaarde na lezing van de memo van een beleidsmedewerker van het ressortsparket dat:

- hij de memo zelf niet helemaal herkend, maar wel het gegeven over het vuurwerkresten op het sportbroekje;
- dat dit voor hem het belangrijkste en het dragende punt was waarop hij de ernstige bezwaren nog aanwezig achtte;
- het bij dergelijke raadkamerzittingen vaak korte en snelle behandelingen betreft die behoorlijk snel zijn afgehandeld;
- het normaal is dat dan alleen wordt ingegaan op de belastende ernstige bezwaren die het OM nog heeft en dat bezwaren die inmiddels zijn afgevoerd niet vermeld worden;
- dit voldoende uit de processtukken blijkt;
- de raadkamer over dezelfde processtukken beschikt als het OM en de advocaat;
- de advocaat in dit geval geen melding heeft gemaakt van het wegvallen van het ernstig bezwaar van de GSM.

De raadkamer-AG verklaarde over het proces-verbaal 'Stand van Zaken' d.d. 20 maart 2001 dat:

- hij er vanuit gaat dat hij dit proces-verbaal heeft gezien;
- hij als hij een bepaald proces-verbaal heeft, hij zijn hand ervoor in het vuur steekt dat de raadkamer dit proces-verbaal ook krijgt;
- dit elementair is bij hun werkzaamheden;
- het meestal zo is dat de raadkamer bij aanvang van de zitting aangeeft dat bijvoorbeeld de dag tevoren nog een proces-verbaal is binnengekomen en controleert of de raadsman ook een kopie heeft;
- de voorzitter van de raadkamer mr. G was en deze rechter in zijn behandeling uitgebreider dan de meeste andere voorzitters was.

3 april 2001

Proces-verbaal 'Stand van Zaken' (in verband met 2e verlenging gevangenhouding)

In dit proces-verbaal wordt vermeld dat het is opgemaakt in vervolg op de op 5 maart 2001 en 20 maart 2001 ingezonden proces-verbaal opgemaakt in verband met de vordering verlenging gevangenhouding en het appèl d.d. 21 maart 2001. Met betrekking tot de -xxx wordt vermeld dat:

- in verband met de tegenstrijdigheden in de verklaringen van de

VERTROUWELIJK

getuigen DL en M, deze getuigen op woensdag 28 maart 2001 door de rechter commissaris zijn gehoord;
geen van beiden verklaarden het nummer in bezit te hebben gehad;
het vooralsnog niet vast staat wie het bewuste nummer op 13 mei 2000 in bezit had.

De processen-verbaal van getuigenverhoor en de verklaringen welke bij de RC waren afgelegd werden bij genoemd proces-verbaal gevoegd.

4 april 2001

2e verlenging gevangenhouding

De gevangenhouding van De V werd door de raadkamer verlengd.

10 april 2001

Proces-verbaal voortgangsrapportage

Dit proces-verbaal wordt opgemaakt in verband met de zitting op 27 april 2001.

Met betrekking tot de -xxx wordt ondermeer vermeld dat:

nog niet duidelijk is geworden wie op 13 mei 2000 dat nummer in zijn of haar bezit had.

Met betrekking tot de voortzetting van het onderzoek wordt vermeld dat:

er getuigen gehoord zijn met betrekking tot het gebruik van de -xxx op 13 mei 2000;

ondanks de verhoren van alle personen die met het bewuste nummer contact hebben gehad, niet duidelijk is geworden wie op 13 mei 2000 dat nummer in bezit had;

naar de bezitter van de bewuste telefoon nog nader onderzoek wordt ingesteld.

Bij het proces-verbaal werden diverse getuigenverklaringen gevoegd waaronder de getuigenverklaringen van getuigen die waren gehoord naar het gebruik / bezit van de -xxx.

21 april 2001

Verklaring een rechercheur van het Tolteam

Een rechercheur van het Tolteam verklaarde tijdens zijn verhoor bij het gerechtshof dat:

nadat zijn collega en hij daar al veel langer om gevraagd hadden, verbalisant Y op 21 april 2001 van de teamleider opdracht heeft gekregen een proces-verbaal op te maken over de -xxx.

VERTROUWELIJK

26 april 2001

Proces-verbaal telecommunicatie

Door verbalisant Y werd een proces-verbaal opgemaakt waarin hij de conclusie trekt dat het niet aannemelijk is dat De V de -xxx ten tijde van de ramp gebruikt heeft of onder zich heeft gehad.

Het proces-verbaal betreft een opsomming van bevindingen waarbij onder andere gebruik gemaakt werd van getuigenverklaringen. Deze verklaringen werden blijkens de in dit hoofdstuk genoemde processen-verbaal ten behoeve van rechterlijke toetsingen eerder aan het dossier toegevoegd en ingestuurd.

Verbalisant Y verklaarde (bij het BIZ) dat:

- hij op 26 april 2001 een proces-verbaal sloot;
- hij hierin onder andere verwoordde dat het niet aannemelijk is dat De V op 13 mei 2000 gebruik heeft gemaakt van de -xxx dan wel deze onder zich heeft gehad;
- deze conclusie, voordat hij dit proces-verbaal afsloot, al tijdens een briefing aan de orde was gekomen en twee rechercheurs van het Tolteam dit ook hebben gemuteerd.

Tijdens zijn verhoor overhandigde verbalisant Y een door hem opgemaakt proces-verbaal van bevindingen d.d. 4 april 2003. Hieruit blijkt onder andere dat:

- hem vanuit het Tolteam het verzoek bereikte onderzoeksmateriaal met betrekking tot de -xxx te analyseren;
- hij niet meer weet wie de opdrachtgever is geweest voor deze analyse.

De teamleider verklaarde dat:

- op een gegeven moment een rechercheur van het Tolteam bij hem kwam met de vraag of verbalisant Y "iets op papier" kon zetten over de 'ramp GSM'
- op dat moment al verhoren waren geweest bij de RC;
- hij het prima vond: "baadt het niet, schaadt het niet";
- daarmee op eventuele "gaten" nog actie ondernomen kon worden;
- hij een schema verwachtte en een analyse in tekening zoals verbalisant Y eerder had aangeleverd over onder andere Kp en de familierelaties van De V;
- tot zijn verbazing verbalisant Y en een rechercheur van het Tolteam bij hem kwamen met een door verbalisant Y opgemaakt proces-verbaal dat uit 3 of 4 bladzijden bestond, met een brij aan gegevens en een conclusie die reeds aan de orde was geweest;

VERTROUWELIJK

het helemaal niet gebruikelijk is dat een verbalisant als Y een proces-verbaal opmaakt;
hij gezien de complexiteit van het proces-verbaal, de verwijzing naar twee grote bijlagen - die er overigens niet bij zaten - en het feit dat hij de volgende dag op vakantie zou gaan, aan verbalisant S gevraagd heeft of hij het proces-verbaal zou willen bekijken.

De teamleider verklaarde eerder op 27 maart 2003 bij het gerechtshof hierover dat:

het proces-verbaal van verbalisant Y er op wees dat ten tijde van de ramp De V niet de gebruiker van die GSM was;
dit pas in september 2001 vast stond toen bekend was wie het gesprek hiermee had gevoerd (zie bij 28 september 2001);
verbalisant Y van hem geen opdracht had gekregen een proces-verbaal op te maken;
dit opmaken de wens van een rechercheur van het Tolteam was die wilde dat het proces-verbaal werd ingezonden;
het niet gebruikelijk is uit eigen beweging een proces-verbaal op te maken en bij het dossier te voegen;
een rechercheur van het Tolteam wilde dat het proces-verbaal werd ingezonden;
hij het hier niet mee eens was omdat nog onderzoek verricht moest worden.

Verbalisant S verklaarde dat:

de teamleider op enig moment net voordat hij op vakantie ging een proces-verbaal kreeg van verbalisant Y;
de teamleider dit proces-verbaal aan hem heeft gegeven;
hij zich kan herinneren het doorgelezen te hebben voordat hij het opzij heeft gelegd;
hij door andere werkzaamheden nooit meer aan het proces-verbaal heeft gedacht;
het proces-verbaal na terugkomst van de teamleider weer bij hem terecht is gekomen.

Collega X verklaarde (bij het BIZ) dat:

het gebruikelijk is dat originele processen-verbaal werden ingeleverd bij de proces-verbaal coördinatoren, ook wel secretariaat genoemd;
op enig moment na 26 april 2001 door een rechercheur van het Tolteam werd verteld dat door verbalisant Y een proces-verbaal van bevindingen was opgemaakt;

VERTROUWELIJK

een rechercheur van het Tolteam hem daarbij een kopie van het proces-verbaal d.d. 26 april 2001 van verbalisant Y liet lezen; een rechercheur van het Tolteam van mening was dat De V op 13 mei 2000 niet in het bezit was geweest van de (betreffende) mobiele telefoon; hij (X) met dit proces-verbaal naar de teamleider was gelopen en vertelde dat hij kennis had genomen van een proces-verbaal welke hij nog niet kende; dit proces-verbaal gezien de normale route, bij het secretariaat had moeten liggen; de teamleider vertelde dat zij (de teamleider en S) dit in hun bezit hadden en dit gebruikt werd als bron voor het '112-traject'; de teamleider mogelijk ook het 'renbaan-traject' noemde; de teamleider (daarnaar gevraagd) aangaf dat het niet de bedoeling was dat dit proces-verbaal bij het secretariaat terecht zou komen omdat het nog als bron gebruikt werd.

Verbalisant O verklaarde dat:

hij weet dat op enig moment kort voor een vakantie van de teamleider, er een proces-verbaal van verbalisant Y lag waarin werd vermeld dat De V de ramptelefoon waarschijnlijk niet in zijn bezit zou hebben gehad; hij dit proces-verbaal toen niet gezien heeft; de teamleider hem vertelde dat het proces-verbaal niet volledig was en dat hetgeen in dat proces-verbaal werd gesteld niet voldoende onderbouwd was; daar nog aan gewerkt zou worden, maar dit uiteindelijk pas na de vakantie van de teamleider werd opgepakt; hij op geen enkel moment de indruk heeft gekregen dat dit proces-verbaal niet bij de stukken zou mogen omdat dit het OM of het team niet uit zou komen.

De zaakofficier verklaarde dat:

hij op 27 april 2001 niet op de hoogte was van het proces-verbaal van verbalisant Y en de inhoud daarvan.

27 april 2001

Bevel stelselmatige informatie inwinning (inzet undercover agent)

Door zaakofficier werd een bevel ex artikel 126j Sv(stelselmatige informatie inwinning) afgegeven ten aanzien van De V.

VERTROUWELIJK

Zittingsdag Rechtbank

Tijdens de pro-forma zitting pleitte de zaakofficier voor terugverwijzing naar de RC in verband met nader onderzoek dat nog diende plaats te vinden. De zaakofficier pleitte dat er nog steeds ernstige bezwaren tegen de verdachte aanwezig waren. Daarbij werden een aantal feiten door hem opgesomd waaronder het feit dat blijkens GSM gegevens de verdachte op 13 mei in het rampgebied was geweest.

De zaakofficier verklaarde dat:

- iedereen met een telefoon van een ander kan bellen;
- er naar bewijs gezocht werd dat De V gebeld had uit het rampgebied;
- De V steeds aan gaf dat hij niet gebeld had en gehoopt werd een getuige te vinden die bijvoorbeeld zou kunnen verklaren dat hij naast De V had gestaan rond het tijdstip dat gebeld is naar de -xxx of die door De V zelf gebeld was op 13 mei 2000 met de -xxx;
- hij zich kan herinneren vlak voor de zitting een gesprek te hebben gehad met de teamleider waarin hij (de zaakofficier) heeft gevraagd in hoeverre nog volgehouden kon worden dat de -xxx op 13 mei 2000 door De V gebruikt is;
- de vraag was of er volledige duidelijkheid was te geven over wie met de -xxx gebeld had op 13 mei 2000 omstreeks 15.10 uur;
- de conclusie was toen dat nog steeds niet voor 100 procent duidelijk was wie nu met de -xxx gebeld had.

Over de zitting zelf verklaarde de zaakofficier dat:

- hij uit zijn aantekeningen van de pro-formazitting van 27 april 2001 afleidt dat hij aan de rechtbank heeft voorgehouden dat blijkens de GSM gegevens De V op 13 mei 2000 in het rampgebied moet zijn geweest; althans dat nog niet voor 100 procent vaststaat dat hij niet degene is die toen van die telefoon gebruik heeft gemaakt;
- de personen die blijkens de printgegevens van 13 mei 2000 telefonisch contact hebben gehad met de -xxx aan het dossier zijn toegevoegd en op 27 april 2000 bij de rechtbank bekend waren;
- met andere woorden de rechtbank door hem in het bezit was gesteld van alle relevante stukken waar hij de beschikking over had en zelfstandig een oordeel kon vormen over het antwoord op de vraag of zijn redenering ook houdbaar was;
- hij in zijn aantekeningen die hij gebruikt heeft op de rechtszitting van 27 april 2001 en die hij in ondertekende vorm ook heeft overhandigd aan de rechtbank, ziet staan dat bij het kopje 'Voortduren voorlopige hechtenis' staat vermeld onder 'Ernstige Bezwaren':
 - op 13 mei 2000 in rampgebied geweest, blijkens GSM gegevens.

VERTROUWELIJK

dit zijn steekwoorden zijn en hij hier omheen meer op zitting heeft verteld maar dat niet meer weet.

De rechtbank heeft besloten het onderzoek terug te verwijzen naar de RC en handhaafde de voorlopige hechtenis van De V.

Onderzoek AG op kritiekpunten twee rechercheurs van het Tolteam

Naar aanleiding van de geuite kritiekpunten van twee rechercheurs van het Tolteam in de zogenaamde 'Meibrief' heeft de AG deze kritiekpunten onderzocht. In zijn schriftelijke antwoord op de kritiekpunten merkte hij met betrekking tot het achterhouden van het proces-verbaal van verbalisant Y onder andere op dat:

- de OVJ op 19/20 maart 2001 het GSM verhaal laat vallen (en dat de rechtbank daarvan op de hoogte is);
- ten tijde van de behandeling van de vordering 2e verlenging op 4 april 2001 noemt de OVJ het GSM-verhaal niet meer.

De zaaksofficier verklaarde, nadat hij de beantwoording van de AG op de door twee rechercheurs van het Tolteam gestelde kritiekpunten had gelezen, dat:

- hij een discrepantie constateert doordat de AG stelt dat de OVJ de GSM niet meer gebruikte voor de voorlopige hechtenis en hij (de zaaksofficier) op 27 april 2001 deze GSM toch als argument opvoerde voor het voortduren van de voorlopige hechtenis;
- hij als verklaring hiervoor herhaalt, dat op dat moment nog niet vast stond dat een ander dan De V gebeld had op 13 mei 2000 om 15.10 uur met het alarmnummer 112;
- hij in zijn streven naar volledigheid en door het gesprek met de teamleider zelf de beslissing heeft genomen dit gegeven over de GSM op te voeren daar de relevante verklaringen in het dossier aanwezig waren;
- de rechtbank te allen tijde zijn redenering kon toetsen.

23 mei 2001

Verlenging bevel stelselmatige informatie inwinning (inzet undercover agent)
Door de zaaksofficier werd een verlenging van het bevel ex artikel 126j Sv (stelselmatige informatie inwinning) afgegeven ten aanzien van De V.

25 mei 2001

Bekentenis De V over GSM

In het Huis van Bewaring te Maastricht bekende De V tegen politie infiltrant A 1046 onder andere:

VERTROUWELIJK

"Die telefoon van mij was daar wel rond die tijd van de ramp, maar ik hou gewoon vol dat ik die al lang voor die tijd verkocht had."

27 mei 2001

Bekentenis De V over GSM

In het Huis van Bewaring te Maastricht bekende De V. tegen politie infiltrant A 1046 onder andere:

"Die telefoon, die was daar, maar ik moet volhouden dat ik die telefoon verkocht heb."

29 mei 2001

Einde stelselmatige informatie inwinning

Het informatie inwinningstraject werd gestopt. De undercover agent is verdwenen uit de detentie omgeving van De V.

22 juni 2001

Proces-verbaal voortgangsrapportage

Dit proces-verbaal is opgemaakt in verband met de zitting op 5 juli 2001.

Met betrekking tot de -xxx wordt ondermeer vermeld dat:

- nog niet duidelijk is geworden wie op 13 mei 2000 dat nummer in zijn of haar bezit had.

Met betrekking tot de voortzetting van het onderzoek wordt vermeld dat:

- er getuigen gehoord zijn met betrekking tot het gebruik van de -xxx op 13 mei 2000;
- ondanks de verhoren van alle personen die met het bewuste nummer contact hebben gehad, niet duidelijk is geworden wie op 13 mei 2000 dat nummer in bezit had;
- naar de bezitter van de bewuste telefoon nog nader onderzoek wordt ingesteld.

5 juli 2001

Zittingsdag Rechtbank

Tijdens de hervatting van het onderzoek bij de rechtbank pleitte de zaakofficier wederom voor schorsing van het onderzoek ter terechtzitting.

Met betrekking tot de ernstige bezwaren vermeldde de zaakofficier van mening te zijn dat deze tegen verdachte aanwezig waren. Daarbij werden een aantal feiten door hem opgesomd waaronder met betrekking tot de GSM:

- het feit dat volgens de GSM gegevens de verdachte op 13 mei in het rampgebied is geweest;

VERTROUWELIJK

het ontkennen door de verdachte en het naar aanleiding daarvan ingestelde onderzoek naar een eventuele nieuwe bezitter, geen zekerheid heeft opgeleverd omtrent een mogelijk andere bezitter; het feit dat verdachte tegen een opsporingsambtenaar in het Huis van Bewaring heeft gezegd: "Die telefoon van mij was daar wel rond die tijd van de ramp, maar ik hou gewoon vol dat ik die al lang voor die tijd verkocht had"; het feit dat verdachte tegen een opsporingsambtenaar in het Huis van Bewaring heeft gezegd: "Die telefoon, die was daar, maar ik moet volhouden dat ik die telefoon verkocht heb"

Requisitoir AG

Door de AG werd in zijn requisitoir bij het gerechtshof op 15 april 2003 hierover gezegd:

" Hoe zit het dan - zal de verdediging vragen - met de opmerking van OVJ ter zitting van de rechtbank van 5 juli 2001, waar de OVJ weer wel over de GSM spreekt en ten aanzien waarvan de raadsman van verdachte B heeft opgemerkt dat ik uw Hof vals zou hebben voorgelicht, omdat ik in mijn reactie op de kritiekpunten van twee rechercheurs van het Tolteam heb gezegd dat die GSM al eerder, sinds 20 maart 2001, geen rol meer speelde. Dit moet u bezien vanuit het perspectief van 5 juli 2001.(...) Daarna (opmerking rapporteurs = na 20 maart 2001) is er weer nieuwe informatie bijgekomen, dat kunt u letterlijk lezen in het proces-verbaal van de terechtzitting van 5 juli 2001, en dat had de raadsman ook kunnen lezen en kunnen weten.

De OVJ zegt onder andere:

De GSM van verdachte is op 13 mei 2000 gepeild in het rampgebied. Vanwege de bewering van verdachte dat deze GSM op dat moment niet meer in zijn bezit was, is uitgebreid onderzoek gedaan naar de nieuwe bezitter, die met de bewuste GSM op 13 mei 2000 gebeld zou hebben. Dit onderzoek heeft echter geen zekerheid opgeleverd omtrent een mogelijke andere bezitter. Bovendien heeft verdachte in het huis van bewaring te Maastricht tegen de opsporingsambtenaar gezegd: "Die telefoon van mij was daar wel rond die tijd van de ramp, maar ik hou gewoon vol dat ik die al lang voor die tijd verkocht had" (...) en "Die telefoon, die was daar, maar ik moet volhouden dat ik die telefoon verkocht heb".

Deze uitlatingen zijn door De V gedaan tegenover A 1046 op 25 mei 2001 resp. 27 mei 2001, dus na alle eerder genoemde verbalen, ook na dat van verbalisant Y. (...) Dit gaf een nieuwe impuls aan de gedachte dat het toch De V was die dat toestel toen in bezit had (...)"

VERTROUWELIJK

20 augustus 2001

Beëindiging taps

Door het Tolteam werd het opnemen en uitluisteren van telecommunicatie gevoerd via de -xxx beëindigd.

30 augustus 2001

Inleveren gecorrigeerd proces-verbaal telecommunicatie

Door de teamleider werd in de loop van augustus 2001 met verbalisant Y het proces-verbaal d.d. 26 april 2001 inhoudelijk besproken. Hierbij werden een aantal aanpassingen / correcties doorgenomen.

In een door verbalisant Y op 4 april 2004 opgemaakt proces-verbaal relateerde verbalisant Y onder andere dat:

- de teamleider in augustus 2001 telefonisch contact met hem op nam om het ingeleverde 'Proces-verbaal m.b.t. telecommunicatie op 13 mei 2000' door te nemen;
- de teamleider kort hierop bij hem kwam met een exemplaar van het proces-verbaal waarin een aantal handgeschreven aantekeningen was gemaakt;
- zij samen de inhoud van het proces-verbaal hebben doorgenomen naar aanleiding van de handgeschreven opmerkingen en hij (verbalisant Y) daar waar nodig toelichting heeft gegeven;
- de teamleider verzocht een aantal tekstuele wijzigingen aan te brengen waar hij (verbalisant Y) mee in stemde;
- hij het gewijzigde proces-verbaal op 30 augustus 2001 middels de interne post inleverde bij de teamleiding dan wel de administratieve coördinatoren dan wel de proces-verbaal coördinatoren.

De teamleider verklaarde dat:

- hem ergens in juli, augustus 2001 ter ore kwam, mogelijk bij het secretariaat, dat met het proces-verbaal van verbalisant Y nog niets gebeurd was;
- hij verbalisant S heeft gevraagd naar het proces-verbaal maar die kon het niet vinden;
- hij het zelf ook niet kon vinden (mogelijk door de verhuizing van het Tolteam in juli 2001 naar Oldenzaal);
- hij eind augustus 2001 naar verbalisant Y is gegaan maar niet meer weet of hij het proces-verbaal toen heeft meegenomen of op de computer heeft bekeken;
- hij enkele wijzigingen met verbalisant Y heeft doorgenomen die verbalisant Y zou aanbrengen;

VERTROUWELIJK

- het proces-verbaal toen inhoudelijk al niet meer relevant was;
- hij er vanuit ging dat het proces-verbaal in tweevoud en getekend zou worden ingeleverd.

Eerder verklaarde de teamleider bij het gerechtshof op 27 maart 2003 dat het proces-verbaal in verband met zijn vakantie te lang was blijven liggen

26 september 2001

Zittingsdag Rechtbank

De geschorste zitting van 5 juli 2002 wordt voortgezet. Door de zaaksofficier wordt de stand van zaken geschetst. Met betrekking tot de GSM wordt door hem vermeld dat:

- nog onderzoek wordt gedaan naar het GSM-verkeer, ondermeer voor zover dit is gevoerd vanuit de op enige afstand van het rampgebied gelegen Jekerstraat;
- daar nog een aantal personen over gehoord zal worden.

28 september 2001

Stemherkenning gebruiker -xxx

Na het uitluisteren van een 112-geluidsband (met daarop de stem van de persoon die met de -xxx op 13 mei 2000 te 15.08 uur met het alarmnummer belde) bleek na stemherkenning dat niet De V maar getuige Lu op dat moment gebruik maakte van de -xxx. Lu bevestigde dat het haar stem was die op de band te horen was, maar ontkende het gebruik van de telefoon.

Over het beschikbaar zijn / komen van geluidsbanden en het uitluisteren daar van is op enig moment eveneens kritiek geuit. Gezien de onderzoekskaders werd hier geen onderzoek naar gedaan.

Requisitoir AG

Door de AG werd in zijn requisitoir bij het gerechtshof op 15 april 2003 hierover gezegd:

"Ook Lu, die uiteindelijk wel haar eigen stem herkent op de band, kan zich het gebruik van dat toestel niet herinneren (...)"

18 oktober 2001

Aan dossier toe voegen 'Proces-verbaal m.b.t. GSM onderzoek'

Door de collega's X en C werd een proces-verbaal opgesteld waarin het onderzoek met betrekking tot de -xxx werd verantwoord. In het proces-verbaal wordt een overzicht gegeven van de onderzoekshandelingen welke in dat kader hebben plaatsgevonden. Daarbij worden ook de gehoorde getuigen aangehaald

VERTROUWELIJK

en het proces-verbaal van verbalisant Y. Het proces-verbaal werd aan het dossier toegevoegd.

De teamleider verklaarde dat:

- het proces-verbaal niets toe voegde;
- het bij het dossier werd gevoegd omdat het de afspraak was dat alle opgemaakte processen-verbaal in het einddossier zouden worden opgenomen.

3, 4 en 5 april 2002

Zitting rechtbank

In reactie op vragen van de advocatuur, met betrekking tot het moment van toevoegen aan het dossier van het proces-verbaal van verbalisant Y de datum 26 april 2001, werd door de zaakofficier gesteld dat:

- in de voortgangsrapportage (van 10 april 2001) staat: "Het staat vooralsnog niet vast wie het bewuste nummer op 13 mei 2000 in zijn of haar bezit had"
- ten tijde van de pro-forma zitting van 27 april 2001 er informatie lag waaruit bleek dat niet zeker was wie op 13 mei 2000 die GSM in haar of zijn bezit had;
- daarna voor de zitting van 5 juli 2001, wederom een voortgangsrapportage is gemaakt en dat daarin staat: "Nog niet duidelijk is geworden wie op 13 mei 2000 de beschikking had over de bewuste GSM;
- het nog steeds terecht is dat hij vorenstaande op de zitting van 27 april 2000 als onderdeel van de ernstige bezwaren naar voren heeft gebracht, want het is niet als vaststaand feit doch als onderdeel van de ernstige bezwaren tegen de verdachte naar voren gebracht en duidelijk was dat daar nog onderzoek naar gedaan werd;
- het slechts één klein onderdeel was van een heel complex aan feiten en omstandigheden op basis waarvan toen door hem het standpunt is ingenomen, dat - volgens hem in het kader van een verzoek om opheffing van de voorlopige hechtenis - aan dat verzoek niet tegemoet gekomen zou moeten worden.

Door de raadsman werd hierop gesteld dat:

- de OVJ ter adstructie van de ernstige bezwaren wijst op de pro-forma zitting van 27 april 2001, op het feit dat "verdachte blijkens GSM gegevens op 13 mei in het rampgebied is geweest". Niet meer en niet minder;
- dat er op 26 april 2001 een proces-verbaal is waarin als één van de

VERTROUWELIJK

conclusies wordt weergegeven dat het niet aannemelijk is dat verdachte De V op 13 mei gebruik heeft gemaakt van de onderhavige GSM telefoon dan wel deze onder zich heeft gehad; als je dat naast elkaar legt, je de nodige vraagtekens kunt plaatsen bij de juistheid van de mededeling van de OVJ aan de rechtbank ter adstructie van de ernstige bezwaren je vraagtekens kunt plaatsen bij de vraag of het Tolteam, als er ontlastende verklaringen of gegevens voorhanden zijn, de OVJ daarover wel goed heeft ingelicht.

Door de OVJ wordt hierop gesteld dat:

de raadsman suggereert dat door politiefunctionarissen onjuiste processen-verbaal zijn opgemaakt en dat het openbaar ministerie verkeerd is voorgelicht door de politie waarna hij (de zaakofficier) de rechtbank verkeerd zou hebben voorgelicht op de zitting van 27 april 2001; dat daarvan wat hem betreft geen sprake van is.

15 april 2003

Requisitoir AG

Tijdens de behandeling van de strafzaak in hoger beroep bij het gerechtshof zegt de AG met betrekking tot het proces-verbaal van verbalisant Y d.d. 26 april 2001:

"Onder conclusie 3 staat daar: "Het is niet aannemelijk dat verdachte De V op 13 mei 2000 gebruik heeft gemaakt van dan wel onder zich heeft gehad de GSM-telefoon met het nummer -xxx". De eerste conclusie - het gebruik maken - kunnen we onderschrijven, maar het onder zich hebben staat tot op vandaag nog niet vast wie dat toestel nu onder zich had".

12 mei 2003

Uitspraak gerechtshof

In hoger beroep werd De V, nadat hij eerder in eerste aanleg was veroordeeld, vrijgesproken. Met betrekking tot de -xxx wordt in de uitspraak van het gerechtshof vermeld dat:

uit het BPS van de regiopolitie Twente bleek dat de "ramp-GSM" op 13 mei 2000 bij de verdachte in gebruik was geweest; dit erop wees dat verdachte rond de tijd van de ramp in het rampgebied aanwezig was geweest; dit op zichzelf niet als een belastend gegeven viel te beschouwen: er waren rond die tijd helaas heel veel mensen in het rampgebied;

VERTROUWELIJK

de verdachte zich echter verdacht maakte door zijn aanwezigheid ter plaatse te ontkennen en te beweren dat hij zich er niet van bewust was de desbetreffende telefoon ooit te hebben gehad en over die telefoon geen enkele informatie kon geven;
hij hierin volhardde toen na zijn aanhouding in zijn woning de originele verpakking werd aangetroffen waarin die telefoon ooit moest zijn aangeschaft;
aldus de "ramp-GSM" een belangrijke aanwijzing tegen verdachte werd totdat in een later stadium nader onderzoek hoogstwaarschijnlijk maakte dat verdachtes bewering juist was en dat hij op 13 mei 2000 inderdaad niet meer over de "ramp-GSM" beschikt had;
daarmee ook deze aanwijzing tegen verdachte achteraf ondeugdelijk bleek.

Antedateren proces-verbaal

Uit de BIZ-rapporten blijkt dat onderzoek werd gedaan naar het mogelijk antedateren van het aangehaalde proces-verbaal van verbalisant Y.

Uit het feitenonderzoek is gebleken dat:

het betreffende proces-verbaal, welke onderdeel uitmaakt van het einddossier De V, als opmaak- / afsluitdatum heeft 26 april 2001;
niet gebleken is dat verbalisant Y het betreffende proces-verbaal op enig moment van een andere datum heeft voorzien dan deze (oorspronkelijke) opmaak- / afsluitdatum.

Hieruit volgt dat van het antedateren van dit proces-verbaal geen sprake is geweest.

Uit onderzoek is wel gebleken dat het betreffende proces-verbaal niet direct nadat het door verbalisant Y was opgemaakt werd ingestuurd.
Tevens is gebleken dat op aanwijzing van de teamleider in augustus 2001 een aantal correcties in het proces-verbaal door verbalisant Y zijn aangebracht.
Met betrekking tot het al dan niet veranderen van de opmaak- / afsluitdatum is het volgende gebleken.

In een door hem op 4 april 2004 opgemaakt proces-verbaal relateerde verbalisant Y onder andere dat:

hij enkele dagen na 30 augustus 2001 (inleverdatum gecorrigeerde versie 'Proces-verbaal telecommunicatie') werd gebeld door collega X;
hij (verbalisant Y) met X sprak over de datum onder het enkele dagen daarvoor ingeleverde 'Proces-verbaal m b t. telecommunicatie op 13 mei 2000';

VERTROUWELIJK

dit gesprek ging over de datum van opmaak en ondertekening van het proces-verbaal in verband met het feit dat hij de opmaak / afsluitdatum onder aan het proces-verbaal niet had gewijzigd in de datum waarop hij de wijzigingen had doorgevoerd;
hij (Y) aan X aan had gegeven dat hij gezien de marginale wijzigingen geen redenen zag deze sluitingsdatum te wijzigen;
X hierop de telefoon overgaf aan de teamleider;
hij niet meer weet wat er tijdens het telefoongesprek met de teamleider woordelijk gezegd is, maar dat de strekking van het gesprek was dat hij gezien de marginale wijzigingen geen redenen zag deze sluitingsdatum te wijzigen omdat de wijzigingen op geen enkele manier van invloed waren op de geformuleerde eindconclusies in het proces-verbaal;
de teamleider van mening bleef dat de ondertekening 30 augustus zou moeten zijn;
hij van mening bleef dat de datum van opmaak en ondertekening 26 april 2001 diende te blijven.

Collega X verklaarde (bij het BIZ) dat:

hij op enig moment (mogelijk in augustus 2001) hoorde dat verbalisant Y de digitale versie van zijn proces-verbaal d.d. 26 april 2001 kwijt was;
Collega C en hij dit hadden versleept van de map van de misdaad analyse naar de map 'publish dir' in verband met het bouwen van het digitale dossier (waarna het later op DVD gebrand zou worden);
het ondertekende proces-verbaal toen nog niet bij het secretariaat was ingeleverd;
College C of hijzelf hierop direct verbalisant Y heeft gebeld en heeft uitgelegd dat het proces-verbaal van zijn hand wel degelijk in het systeem zat;
hij kort daarna nogmaals telefonisch contact had met verbalisant Y en met hem sprak over (nieuwe) onderzoeksbevindingen die lijnrecht stonden op de bevindingen van verbalisant Y;
verbalisant Y reageerde dat hij de datum onder het proces-verbaal niet zou veranderen;
hij de telefoon daarna aan de teamleider gaf, het gesprek tussen verbalisant Y en de teamleider verder niet volgde, maar hij de teamleider wel op enig moment hoorde opmerken "dat is de bedoeling niet" of woorden van gelijke strekking;
de teamleider (voor zover collega X bekend) en hij niet aan verbalisant Y hebben gevraagd de datum van het proces-verbaal te veranderen.

De teamleider verklaarde dat:

VERTROUWELIJK

hij in oktober 2001 op het secretariaat door collega X werd aangesproken die vroeg waar het proces-verbaal van verbalisant Y was; hij (de teamleider) dacht dat dit ingeleverd was waarop collega X telefonisch bij verbalisant Y informeerde naar het proces-verbaal; hij (de teamleider) vroeg of de wijzigingen waren aangebracht waarop hij de telefoon van collega X kreeg; hij aan verbalisant Y vroeg welke datum er onder stond waarbij verbalisant Y aan gaf 26 april 2001; hij daarop zei dat dit goed was en op geen enkele manier heeft gezegd dat verbalisant Y de datum van het proces-verbaal moest veranderen; het proces-verbaal bij het dossier is gegaan; het een verantwoordingsproces-verbaal van verbalisant Y's werkzaamheden was; er voor hem geen enkele reden was er een andere datum onder te laten zetten.

Betrokkenheid van een rechercheur van het Tolteam

Hoewel uit onderzoek niet is gebleken dat een rechercheur van het Tolteam direct betrokken is geweest bij het antedateren van het proces-verbaal, werd door hem bij het gerechtshof een verklaring afgelegd

De rechercheur verklaarde bij het gerechtshof op 13 maart 2003 dat: verbalisant Y aan hem vertelde dat de teamleider hem (verbalisant Y) had gevraagd het proces-verbaal te postdateren, dat wil zeggen een andere, latere datering te geven; verbalisant Y hem vertelde dat hij dit geweigerd had; verbalisant Y hem niet verteld heeft waarom het proces-verbaal van 26 april 2001 moest worden gepostdateerd; de rechercheur vermoedde dat niet duidelijk mocht worden dat er voor de verdachte ontlastend materiaal was achtergehouden.

Verbalisant Y verklaarde (bij het BIZ) dat:

hij in de periode tussen april en augustus 2001 merkte dat twee rechercheurs van het Tolteam nadrukkelijk bezig waren om te onderzoeken of een proces-verbaal van zijn hand wel bij de stukken van het onderzoek was gevoegd; hij op enig moment vanuit de media vernam dat zijn proces-verbaal kennelijk nog geen deel uitmaakte van de stukken en dat de conclusie in dit proces-verbaal kennelijk door de OVJ niet was gebruikt; hij weet dat twee rechercheurs in de 'Meibrief' stellen dat zijn proces-verbaal van 26 april 2001 bewust niet aan de stukken is toegevoegd;

VERTROUWELIJK

hij vindt dat dit te stellig geformuleerd is; dit hem te ver gaat;
er natuurlijk de mogelijkheid is dat dit bewust gebeurd is, maar dit
echter niet door hem kan worden onderbouwd.

Resumé

Informeren rechtelijke macht en handhaven onderzoeksgrond

Op 26 april 2001 werd door verbalisant Y een proces-verbaal opgemaakt met betrekking tot het gebruik / bezit van de -xxx op 13 mei 2000. In dit proces-verbaal werd de conclusie getrokken dat het niet aannemelijk was dat De V op 13 mei 2000 de -xxx heeft gebruikt of deze onder zich had. Dit proces-verbaal werd niet direct aan het dossier toegevoegd en ingezonden.

Uit een aantal onderzoeksgegevens bleek dat De V de laatst bekende gebruiker / bezitter was van de -xxx voor 13 mei 2000.

Uit het onderzoek tot 26 april 2001 is niet gebleken dat De V de -xxx op 13 mei 2000 in gebruik of bezit had.

Uit het onderzoek tot 26 april 2001 is niet gebleken wie de -xxx op 13 mei 2000 wel in gebruik of bezit had.

De getuigenverklaringen die door verbalisant Y gebruikt werden ten behoeve van zijn analyse en werden aangehaald in zijn proces-verbaal, werden voor 26 april 2001 toegevoegd aan het dossier en ingestuurd. De rechterlijke macht heeft daarmee kennis kunnen nemen van deze getuigenverklaringen met betrekking tot het onderzoek naar de -xxx, voordat verbalisant Y zijn proces-verbaal opmaakte.

Door de AG werd op verschillende momenten aangevoerd dat het OM de -xxx op 21 maart 2001 heeft laten vallen.

Het is juist dat de zaakofficier er op 19 maart 2001 niet langer van uit ging dat De V de -xxx in zijn bezit had. Dit werd door hem bevestigd. Uit onderzoek in het dossier en de verklaringen van de zaakofficier en de raadkamer-AG is echter niet gebleken dat het OM de -xxx als onderzoeksgrond heeft laten vallen. Dit omdat uit onderzoek nog niet was gebleken wie de -xxx wel in gebruik en/of bezit had. Niet uitgesloten kon worden dat De V dit was.

Het handhaven van deze onderzoeksgrond gedurende het onderzoek, blijkt ook uit de verschillende processen-verbaal 'Stand van Zaken' en proces-verbaal 'Voortgangsrapportage' welke werden opgemaakt en ingezonden.

Uit verklaringen afgelegd door De V tegenover een undercoveragent op 25 en 27 mei 2001 kon worden afgeleid dat De V de -xxx op 13 mei 2000 in gebruik / bezit had.

VERTROUWELIJK

Op 28 september 2001 bleek uit stemherkenning, dat op 13 mei 2000 te 15.08 door iemand anders dan De V gebruik gemaakt is van de -xxx.

Het gerechtshof oordeelde dat het hoogstwaarschijnlijk is dat De V op 13 mei 2000 over de -xxx beschikte.

Niet aan dossier toevoegen proces-verbaal

Op 26 april 2001 werd door verbalisant Y een proces-verbaal opgemaakt met betrekking tot het gebruik / bezit van de -xxx op 13 mei 2000.

Dit proces-verbaal werd niet opgemaakt op verzoek van de teamleiding. Geconfronteerd met het proces-verbaal constateerde de teamleider dat het proces-verbaal er op wees dat De V niet de gebruiker was van de -xxx. Voor de teamleider stond dit op dat moment nog niet vast, hetgeen aansluit bij het handhaven van de onderzoeksgrond door het OM. Het proces-verbaal werd daarop niet (direct) aan het dossier toegevoegd.

Het proces-verbaal werd, nadat een aantal wijzigingen waren aangebracht door verbalisant Y en nadat bekend was geworden dat De V op een bepaald tijdstip geen gebruik had gemaakt van de -xxx, conform de afspraak daarover toegevoegd aan het einddossier De V en ingezonden.

Antedateren

Niet gebleken is dat het proces-verbaal van verbalisant Y is geantedateerd.

Na 30 augustus 2001 heeft verbalisant Y een telefonisch onderhoud gehad over dit proces-verbaal met eerst collega X en aansluitend de teamleider. Verbalisant Y verklaarde dat hierbij aan hem is gevraagd de opmaak- / afsluitdatum van zijn proces-verbaal te wijzigen / actualiseren. Door collega X en de teamleider werd dit niet bevestigd.

24 Vraag: 5
Wat is de relevantie van de verklaring van getuige B.? Was de inhoud belastend of ontlastend voor De V.?

Antwoord:

De verklaring van getuige B was relevant. Hij meldde het onderzoeksteam dat ene 'A' mogelijk iets met de vuurwerkramp te maken had gezien bepaalde uitlatingen die hij tegenover hem had gedaan. Daaruit voortkomend onderzoek

VERTROUWELIJK

- leidde tot de latere verdachte De V. 5
- 25 Vraag:
Worden op politiebureaus personalia opgenomen van wie zich meldt en wie een afspraak maakt?

Antwoord:

Aan de hand van bezoekerslijsten van het hoofdbureau van politie te Enschede en door middel van verklaringen is getracht de (eventuele) contacten te reconstrueren welke hebben plaatsgevonden voordat getuige B op 20 oktober 2000 aan het politiebureau verscheen. Gebleken is dat in 2000 bezoekerslijsten handmatig werden bijgehouden en niet langer dan een jaar bewaard bleven.

Er werd in 2000 nog niet gewerkt met een geautomatiseerd agenda systeem zoals nu (PRS). Alle bezoek werd bijgehouden in agenda's en bezoekers die mee naar binnen werden genomen werden niet geregistreerd bij de receptie. De agenda's werden aan het begin van het nieuwe jaar weggegooid (bron: BIZ Twente).

- 26 Vraag:
Welke betekenis heeft het woord "althans" in de laatste alinea? Wordt bedoeld dat niet geheel kan worden uitgesloten dat onderzoeksresultaten die bij het proces-verbaal hadden moeten worden vastgelegd en/of hadden moeten worden toegevoegd aan het dossier, buiten het dossier zijn gehouden? 5

Zie antwoord op vraag 27

- 27 Vraag:
Op welke wijze is onderzoek gedaan naar de veronderstelling dat bepaalde opsporingshandelingen *willens en wetens* niet in het dossier waren verantwoord? 6

Antwoord op de vragen 26 en 27:

Het beperkt beantwoorden van deze vraag is niet mogelijk omdat juist de context van belang is. De volle breedte van dit onderzoek is dus van belang voor een juiste beantwoording van de vragen.

Afgeschermd traject

De mogelijkheid van een geheim / niet transparant opsporingstraject loopt als een rode draad door het BIZ-rapport. Deze mogelijkheid is gebaseerd op een aantal onderzoeksbevindingen.

Eén van deze bevindingen heeft betrekking op een (mogelijk) 'afgeschermd' traject en is gebaseerd op drie peilers:

VERTROUWELIJK

1. een kennelijk 'select' aantal rechercheurs dat binnen het Tolteam betrokken was bij de opsporingshandelingen tegen verdachte de V ;
2. het in een separaat en kennelijk afgeschermd journaal bijhouden van de werkzaamheden van deze 'selecte' groep rechercheurs, vanaf 6 november 2000;
3. de in dit journaal aangetroffen werkzaamheden (met name die in de periode voor 21 november 2000) dienen, volgens het BIZ-rapport, te worden aangemerkt als 'opsporingshandelingen' tegen een verdachte.

Op 21 november 2000 werd de V. als getuige gehoord door verbalisant Z en verbalisant Q. Verbalisant Z en verbalisant Q bevestigen tijdens het verhoor bij de RC op 29 oktober 2001 dat de V. op dat moment niet als verdachte werd aangemerkt. Derhalve werd geen cautie aangezegd.

Mede op basis van de in dit separate / kennelijk afgeschermd journal aangetroffen 'opsporingshandelingen' stelt het BIZ. dat het op 21 november 2000 niet als verdachte aanmerken van de V. een "juridisch geen houdbare redenering" lijkt. Hierdoor zouden verbalisant Z en verbalisant Q zich mogelijk schuldig hebben gemaakt aan meined.

Op basis van vorenstaande werd een onderzoek ingesteld naar het bestaan van een geheim / niet transparant opsporingstraject contra de V.

In deze feitenrapportage wordt het bedoelde journaal aangehaald als afzonderlijk journaal. Hierna wordt om die reden zoveel mogelijk de door het BIZ gehanteerde terminologie gehanteerd.

'Selecte groep' rechercheurs

In het BIZ-rapport wordt gesteld dat "een kennelijk select aantal rechercheurs" betrokken was bij opsporingshandelingen tegen de V., welke vanaf 6 november 2000 in "een separaat en kennelijk afgeschermd journaal werden geregistreerd".

Aan de hand van het betreffende journaal werd een onderzoek ingesteld welke rechercheurs en/of andere opsporingsambtenaren of instanties bij de betreffende opsporingshandelingen betrokken waren.

"Muterende" rechercheurs

De mutaties in de periode 6 november 2000 tot en met 2 januari 2001 staan alle op naam van verbalisant Q, verbalisant Z en verbalisant P.

Verbalisant Z en verbalisant Q waren op basis van werkopdracht 767, d d. 2 november 2000 met dit (deel)onderzoek belast. Verbalisant P, met wie

VERTROUWELIJK

verbalisant Q en verbalisant Z. ook samenwerkten in het GSM-project, assisteerde hen hier bij.

Verbalisant P verklaarde dat hij de mutaties waar zijn naam boven staat niet zelf heeft gemaakt. Wel herkende hij de daarin beschreven werkzaamheden en verklaarde hij bij de uitvoering daarvan betrokken te zijn geweest.

Vanaf 10 januari 2001 werden in dit journaal ook mutaties gemaakt door rechercheur D, de projectleider Tactiek, rechercheur H en rechercheur B. Deze mutaties liggen in tijd na het moment dat de V. als verdachte werd aangemerkt. Doordat een aantal mutaties zelfstandig door hen is gemaakt, betekent dit echter dat ook laatstgenoemde rechercheurs toegang hebben gehad tot het 'afgeschermd journaal' en derhalve ook de voorliggende mutaties konden lezen.

Betrokken personen

Bovenvermelde rechercheurs benaderden bij de uitvoering van hun werkzaamheden meerdere opsporingsambtenaren en werknemers van andere (opsporings)diensten te weten:

- RK in verband met natrekken de V.;
- een collega van de afdeling Drugs en Wapens (DRUWA) in verband met natrekken de V.;
- een wijkagent in verband met eventueel opnemen van kentekens van de V.;
- secretariaat Tolteam in verband met opvragen overige telefoonnummers de V.;
- een processen-verbaal-coördinator in verband met opvragen telefonische contacten op 13-05-2000;
- KB in verband met in beslag genomen kleding van de V.;
- een collega van de informatievoorziening (HKS) in verband met het ophalen foto de V.;
- RV in verband met het vergelijken foto's van de V. met beelden op videobanden;
- PB met wie mogelijkheden om te tappen op de V. werd besproken;
- mw. J en TK in verband met onderzoek naar familierelaties van de V.;
- verbalisant S met wie overleg werd gevoerd over de tip van O.;
- JA in verband met uitluisteren / uitkijken van "brandweerbanden". Zij heeft hierbij gezocht op de namen V en de V.;
- IH;
- wijkagent Y. Zij is naar de ex-vriendin geweest in verband met haar aangifte tegen de V. Wijkagent Y heeft vooraf met verbalisant Q gebeld om te vragen of hij belangstelling had om mee te gaan. Zij was

VERTROUWELIJK

kennelijk op de hoogte van de verhoogde belangstelling voor de V.;
PV.

Al deze contacten staan vermeld in het 'afgeschermd' journaal in de periode voordat op 21 november 2001 een bezoek werd gebracht aan de V. waarbij hij als getuige gehoord werd. Aan deze lijst van door het 'selecte' groepje onderzoekers benaderde personen kan nog worden toegevoegd onderzoeker Sy met wie gesproken werd over de V. kort voor en tijdens het overhandigen van de rode sportbroek.

Al de genoemde personen werden door verbalisant Q, verbalisant Z en/of verbalisant P benaderd, waarbij veelal directe vragen met betrekking tot de V. werden gesteld. Hieruit kon worden opgemaakt dat de onderzoekers bezig waren met een onderzoek naar de V.

Journaals

Binnen het Tolteam werden verschillende (persoonlijke) journaals bijgehouden. Relevante mutaties met betrekking tot de V. werden aangetroffen in het algemene Tolteam journaal en in het journaal 'de V. en Getuige B.'

Journal de V. en getuige B.

In de ter beschikking gestelde fysieke onderzoeksgegevens werd een journaal aangetroffen met het opschrift "Journal de V. en getuige B.". De eerste mutatie in dit journaal is gemaakt door verbalisant Z. op 6 november 2000. De laatste mutatie is gemaakt door de projectleider Tactiek op 29 januari 2001.

Via het programma ZyFind werd hetzelfde journaal in digitale vorm aangetroffen op een kopie van de W-schijf. De W-schijf wordt binnen de regiopolitie gebruikt door de RBT-teams. Het betreffende journaal werd aangetroffen in twee digitale mappen:

1. de teamlidmap van verbalisant Q;
2. de map van het secretariaat.

In de map van verbalisant Q werden verder verschillende documenten aangetroffen welke betrekking hadden op het onderzoek de V. waaronder een actiepuntenlijst, een OT-set (ten behoeve van het observatieteam), tap processen-verbaal, etc.

Daarnaast werden bestanden aangetroffen die betrekking hadden op een ander project dat aan verbalisant Q was toebedeeld.

Binnen de RBT-structuur vormt het secretariaat het hart van de

VERTROUWELIJK

administratieve coördinatie. Hier zijn de administratief coördinator, een proces-verbaalschrijver en een dossiervormer werkzaam.

W-schijf

Volgens het BIZ-rapport bleek medio oktober 2003, dat er informatie van het Tolteam op een zogenaamde W-schijf in het computersysteem in Twente aanwezig was. Deze informatie was kennelijk niet eerder aangereikt.

Applicatiebeheerder H verklaarde dat:

- het totale netwerk van de regiopolitie Twente in een aantal schijven is verdeeld;
- per schijf de automatiseringssystemen te benaderen zijn;
- iedere politiemedewerker een gedeelte van de schijven krijgt, de zogenaamde M-schijf. Dit staat voor 'Mijn schijf';
- de P-schijf staat voor 'Publieke schijf' waar iedere medewerker bestanden kan neerzetten en weghalen. Ook staan daar anti-virusprogramma's, procedure's, allerhande handleidingen e d. op;
- de W-schijf wordt gebruikt door de RBT's;
- de 'eigenaar' van een rechercheonderzoek (teamleiding), via de afdeling I. & A. personeel kan autoriseren voor de betreffende schijf en de bijbehorende mappen.

Op 18 februari 2004 werd vastgesteld dat de W-schijf in gebruik was en dat de onderzoeksgegevens van 13 RBT-onderzoeken hierop geregistreerd stonden, waaronder die van het Tolteam.

Onderzoek overige 'journaals'

Het onderzoek naar de vuurwerkramp werd grotendeels projectmatig uitgevoerd in 'deelprojecten'. Gebleken is dat niet alleen werkzaamheden in het onderzoek naar de V. in een afzonderlijk journaal werden vastgelegd. In de map van het secretariaat werden naast het journaal 'de V. en getuige B.' journaals aangetroffen van de deelprojecten 'Milieu' en 'TR-SFOB' (Techniek). Verder werden journaals aangetroffen van het 'Rampenidentificatieteam' (RIT)), het Recherche Coördinatie Centrum (RCC), ZED001 (Kp), ZED002 (DJ) en ZED003 (P). Deze laatste journaals hebben betrekking op het direct af luisteren en waren slechts voor enkele geautoriseerde personen toegankelijk.

Uit onderzoek in de persoonlijke (digitale) mappen van teamleden is gebleken dat door een aantal van hen, verrichte werkzaamheden werden bijgehouden in allerlei bestanden. Deze bestanden werden echter niet sec als 'journaal' aangeduid. Daarnaast werden documenten met actiepuntenlijsten, zogenaamde 'kattebelletjes' en dergelijke aangetroffen. Een aantal persoonlijke

VERTROUWELIJK

mappen bleek leeg te zijn.

De processen-verbaal-coördinator verklaarde dat:

- een aantal persoonlijke mappen leeg is omdat deze geschoond zijn;
- toen het Tolteam begon, ruimte is gemaakt op de W-schijf ruimte;
- de leden van het Tolteam door I & A werden geautoriseerd voor de Tolteam map op de W-schijf;
- hij binnen deze map de digitale structuur had aangemaakt;
- hij toen het Tolteam aan het afbouwen was samen met collega C de mappen heeft geschoond die geschoond konden worden;
- je daarbij moet denken aan de persoonlijke mappen van de diverse collega's en daarnaast aan ballast, bulk en veel zaken die er dubbel in zaten;
- hij kan verzekeren dat iedere bladzijde die binnen is gekomen in het onderzoek nog aanwezig is.

Toegankelijkheid 'Journaal de V. en getuige B.'

Uit de indeling en naamgeving van 'Wordbestanden' binnen de digitale map van het secretariaat blijkt dat het 'Journaal de V. en getuige B.' in ieder geval ter beschikking stond van de medewerkers op het secretariaat, de administratieve coördinatie. Deze map was overigens voor ieder teamlid benaderbaar.

Uit onderzoek is gebleken dat de digitale persoonlijke mappen van de teamleden eveneens voor een ieder toegankelijk waren, zodat het journaal ook in de map van verbalisant Q vrij te benaderen was.

Blijkens de nader aan te noemen verklaringen van verbalisant Z en verbalisant Q werd het afzonderlijk journaal aanvankelijk opgeslagen op een diskette. Niet vastgesteld kon worden vanaf welke moment het journaal in de digitale mappen van verbalisant Q en het secretariaat geplaatst waren. Uit onderzoek in de ter beschikking gestelde digitale onderzoeksgegevens bleek, dat de aangetroffen journaals in betreffende mappen voor het laatst waren opgeslagen op respectievelijk 28 februari 2001 (verbalisant Q) en 14 september 2001 (secretariaat).

Verklaringen over bijhouden afzonderlijk journaal

Tot 2 november 2000, het moment waarop verbalisant Z en verbalisant Q van verbalisant U de (werk)opdracht kregen de V. nader te bekijken (werkopdracht 767), hebben zij hun bevindingen ten aanzien van de V. gemuteerd in het Tolteam journaal. Na verstrekking van de werkopdracht werd door hen gebruik

VERTROUWELIJK

gemaakt van een afzonderlijk journaal. De eerste mutatie werd gemaakt op 6 november 2000.

Verbalisant Z verklaarde dat:

- (waarschijnlijk) U opdracht heeft gegeven om de zaak de V. te muteren op een diskette, waarbij hij aangaf dat op deze manier het Toljournaal niet vervuld werd;
- mutaties werden uitgedraaid, opgeslagen in een klapper en overhandigd aan U.

Verbalisant Q verklaarde dat:

- de reden voor het gebruik van een aparte diskette was, dat het Tolteam journaal enorm groot was en het anders moeilijk was zaken terug te vinden;
- hij niet weet wanneer het journaal in zijn persoonlijke map terecht is gekomen;
- dit gezien de inhoud rond de jaarwisseling geweest zal zijn.

U verklaarde dat:

- het journaal volgens hem bij verbalisant Q in de (digitale) map stond;
- dat hij soms een uitdraai kreeg van verbalisant Q maar ook zelf wel eens een uitdraai maakte;
- hij zich niet kan herinneren verbalisant Z opdracht te hebben gegeven een diskette te gebruiken;
- het wel kan zijn dat hij dit heeft goedgevonden;
- er niets geheim was aan dit journaal;
- de inhoud en strekking van de mutaties bij iedereen bekend waren omdat verbalisant P, verbalisant Z en verbalisant Q deze tijdens de briefings waar iedereen bij aanwezig was gewoon bekend maakten;
- deze informatie ook weer werd besproken tijdens het projectleideroverleg

'Afgeschermd' traject

Het 'Journaal de V. en getuige B.' wordt in het BIZ-rapport afwisselend aangeduid met 'separaat journaal', 'kennelijk afgeschermd journaal' en 'geheim journaal'. In het BIZ-rapport wordt gesteld dat een 'selecte' groep onderzoekers actief waren binnen het afgeschermd traject.

Om na te kunnen gaan in hoeverre de overige leden van het Tolteam op de hoogte hadden kunnen zijn van een onderzoek naar de V. en de onderzoekers

VERTROUWELIJK

die hiermee belast waren, werd een onderzoek ingesteld naar de mutaties in het algemene Tolteam journaal.

- 05-10-2000 (mutatie 1996) Getuige Lw belt over een man in kort, rood sportbroekje.
- 06-10-2000 (mutatie 2051) Getuige Lw legt een getuigenverklaring af.
- 06-10-2000 (mutatie 2032) Re muteert over de tip van O.
- 20-10-2000 (mutatie 2162) Verbalisant Z muteert dat getuige B is gehoord en een zekere 'André' noemt.
- 31-10-2000 (mutatie 2231) Verbalisant Z en verbalisant Q muteren over hun bezoek aan Getuige B. waarbij het kenteken is overhandigd naar aanleiding waarvan de identiteit van de V. bekend wordt. In de mutatie stellen zij verder onder andere dat: - uit BPS een poging tot brandstichting van zijn eigen auto op 19 juni 2000 naar voren is gekomen; - bij die gelegenheid een rood sportbroekje werd aangetroffen waarmee een mogelijke link gelegd kan worden naar de getuigenverklaring van Lw; - de kontzak van de sportbroek aan de andere zijde zit dan Lw verklaarde. In deze mutatie worden verder de personalia vermeld van de ex-vriendin van de V. Ten slotte werd gemuteerd dat er nog een tip via O ligt dat getuige B. te maken zou hebben met de brand op SEF, waarbij verwezen wordt naar mutatie 2032 (6 oktober 2000).
- 02-11-2000 (mutatie 2236) U muteert over de brainstormsessie die gehouden werd. U muteert dat van alle personen die in aanmerking komen voor de brandstichting de negatieve en positieve punten zijn benoemd en vult dit aan met de opmerking dat tegen niemand verdenking bestond in het kader van strafvordering.
- 02-11-2000: verbalisant Z en verbalisant Q krijgen werkopdracht 767 m.b.t. de V.
- 06-11-2000 (mutatie 2252) Re muteert uit de projectleidervergadering van 6 november 2000 en muteert onder andere: "Project de V nog loopt. Wordt in kaart gebracht Zowel het rode sportbroekje als zijn T-shirt gaan naar NFI voor sporenonderzoek" Bij

VERTROUWELIJK

- 06-11-2000: deze vergadering waren naast Re aanwezig: U, pv-coörd., KB, OMO en DK.
Start 'Journaal de V. en getuige B.'
- 18-12-2000 (mutatie 2494) Re muteert uit de projectleidersvergadering van 18 december 2000 onder het kopje TR: "Hoe staat het met het sporenonderzoek van het NFI omtrent de rode sportbroek. Klaas zal ook dit natrekken" en onder het kopje TACT: "Omtrent de persoon de V. zal nog het een en ander worden nagetrokken. Vrienden zeggen dat hij de bewuste zaterdag van de ramp, gekleed is geweest in een rode sportbroek en een T-shirt. Ook zouden de historische gegevens nog informatie kunnen opleveren". Aanwezig: Re, DK, VV, OMO, verbalisant S, U en pv-coörd.
- 04-01-2001 (mutatie 2529) Re muteert uit de projectleidersvergadering van 4 januari 2001 onder het kopje Tactisch: "Ten aanzien van het project de V. zijn op dit moment de TA's aangevraagd en ook is de inzet OT geregeld. TA voor 14 dagen". Aanwezig: Re, U, DK, Mk, collega C, pv-coörd en OMO.
- 12-01-2001 (mutatie 2555) Verbalisant Z en verbalisant Q muteren over het verrichte onderzoek tot dan toe tegen de V.

Uit de gegevens zoals hierboven weergegeven blijkt, dat verbalisant Z en verbalisant Q met betrekking tot de V. op 31 oktober 2000 de eerste mutatie maken in het Tolteam journaal.

Verder kan uit de verschillende mutaties van Re worden opgemaakt dat de voortgang van het project de V. bekend was binnen de teamleiding en het OM. Dit werd tijdens de verhoren bevestigd.
De mutaties van Re waren voor een ieder te lezen in het Tolteam journaal.

In het BIZ-rapport wordt gesteld dat eerst op 12 januari 2001 door één van de onderzoekers uit de "selecte groep" in het "formele" journaal van het Tolteam "zeer marginaal melding gemaakt" wordt van de informatie rond de verdachte de V.

De betreffende mutatie van verbalisant Z werd hierop onderzocht. Daarbij is gebleken dat de mutatie alleen betrekking heeft op de V. De mutatie beslaat ongeveer ¼ pagina (lettergrootte 12). Hieronder volgt een korte weergave van

VERTROUWELIJK

de inhoud van de mutatie:

- de aandachtvestiging van getuige B. op de V.
- de vermelding van volledige personalia van de V ,
- de strekking van hetgeen getuige B. over de V. verklaarde;
- de poging tot brandstichting van de V.;
- de rode sportbroek die daarbij werd aangetroffen;
- het motief van deze brandstichting;
- de verklaring van L.w met betrekking tot een rode sportbroek;
- het contact met Sy over de brandstichting van de V.;
- de opdracht van de teamleiding deze sportbroek naar het NFI op te sturen voor sporenonderzoek;
- het bekend worden (uit het BPS) van een telefoonnummer van de V. waarvan volgens het GSM-project op 13 mei 2000, 3x gebruik was gemaakt in de omgeving van de ramp;
- het bezoeken van de V. in het kader van het GSM-project waarbij hij aangeeft het nummer niet te kennen;
- de verklaring van de V. over zijn aanwezigheid op 'Het Rutbeek' ten tijde van de ramp;
- het niet sluitend van zijn alibi nadat getuigen waren benaderd over zijn aanwezigheid daar;
- het starten van de 'taps' op de V.;
- een opsomming van een aantal getuigen welke nog gehoord zullen gaan worden.

Deze mutatie was voor een ieder te lezen in het Tolteam journaal.

Uit de verklaringen blijkt dat niet iedereen bekend was met het afzonderlijke journaal dat door verbalisant Z en verbalisant Q werd bijgehouden. De onderzoeksbevindingen en voortgang van het onderzoek naar de V. zoals in dit journaal gemuteerd waren wel algemeen bekend. Door verbalisant Z en verbalisant Q werd de voortgang besproken tijdens de dagelijkse briefings.

Aanwezigheid OM

Uit de mutaties van Re blijkt dat het OM in de persoon van OMO steeds aanwezig was wanneer het onderzoek De V werd besproken. Dit werd door OMO bevestigd. Uit de afgelegde verklaringen is naar voren gekomen dat het OM vrijwel structureel aanwezig was bij het Tolteam en deelnam aan verschillende overlegvormen. Door betrokkenen werd dit bevestigd.

Kk verklaarde dat:

hij op 15 mei 2000 als parketsecretaris bij het Tolteam begonnen was;

VERTROUWELIJK

- zijn taak was het assisteren van de zaakofficier;
- hij tot het moment dat OMO zijn taak over nam in september 2000, hij regelmatig het werkoverleg volgde;
- het team er belang bij had dat iemand van het OM dagelijks bij het team aanwezig was.

OMO verklaarde dat:

- hij vanaf september 2000 tot januari 2002 bij het Tolteam betrokken was;
- hij het eerste jaar nagenoeg dagelijks op het politiebureau te Enschede zat;
- hij als een soort filter fungeerde tussen Tolteam en OVJ's waarbij zijn taak vooral ook was het onderkennen van voor het OM belangrijke onderwerpen en het betrekken van de OVJ's daarbij.

De zaakofficier verklaarde dat:

- hij de eerste maanden vrijwel dagelijks bij het Tolteam zat;
- hij zich vooral bezighield met het tactische onderzoek en Mu met het milieu onderzoek en dat zij elkaar vervingen indien dat nodig was, zoals tijdens zijn ziekte;
- het OM eerst een eigen kamer op het hoofdbureau had, maar later uit praktische overwegingen een werkplek had op de kamer van de teamleiding (Re en de teamleider)
- deze korte lijnen tussen OM en politie goed werkten en er snel beslissingen genomen konden worden waarbij overigens wel duidelijk was dat het OM verantwoordelijk was;
- hij (of zijn vervanger) zoveel mogelijk aanwezig was bij het coördinatorenoverleg van de vier deelprojecten (dinsdag en donderdag), het wekelijks (later tweewekelijks) overleg met het hele Tolteam en het interne overleg met korpschef en hoofdofficier;
- hij vaak aanschoof bij de dagelijkse briefing van het tactische onderzoek.

Mu verklaarde dat:

- hij tijdens de ziekte van de zaakofficier op grote lijnen op de hoogte was van het tactische onderzoek;
- hij veel heeft over gelaten aan OMO die continu aanwezig was bij het Tolteam, maar hijzelf eindverantwoordelijk bleef.

Onderzoek 'Opsporingshandelingen'